

Roczny raport finansowy EBC

2017

Sprawozdanie z działalności	2
Sprawozdanie finansowe EBC	24
Bilans na dzień 31 grudnia 2017	24
Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017	26
Zasady (polityka) rachunkowości	27
Noty objaśniające do bilansu	36
Instrumenty pozabilansowe	53
Noty objaśniające do rachunku zysków i strat	56
Raport niezależnego biegłego rewidenta	64
Informacja o sposobie podziału zysku lub pokrycia straty	68

Sprawozdanie z działalności

1 Cel sprawozdania z działalności EBC

Sprawozdanie z działalności stanowi integralną część rocznego raportu finansowego EBC i ma przedstawić odbiorcom szerszy kontekst sprawozdania finansowego¹.

Z uwagi na to, że działania i operacje EBC mają służyć realizacji celów jego polityki, sytuację i wyniki finansowe EBC należy rozpatrywać w powiązaniu z odpowiednimi działaniami w zakresie tej polityki.

W związku z tym sprawozdanie z działalności przedstawia główne działania i operacje EBC, jak również ich wpływ na jego sprawozdanie finansowe. Poza tym zawiera analizę najważniejszych zmian w bilansie oraz rachunku zysków i strat, które zaszły w ciągu roku, a także informacje o zasobach finansowych EBC. Opisuje również środowisko ryzyka, w którym działa EBC, w tym zawiera informacje o ryzyku finansowym i operacyjnym, na jakie narażony jest EBC, a także o zasadach zarządzania ryzykiem stosowanych w celu ograniczenia tych rodzajów ryzyka.

2 Działalność

Europejski Bank Centralny jest częścią Eurosystemu, którego podstawowym celem jest utrzymanie stabilności cen. Główne zadania EBC, określone w Statucie ESBC², obejmują: realizację polityki pieniężnej strefy euro, prowadzenie operacji walutowych, zarządzanie oficjalnymi rezerwami dewizowymi państw tworzących strefę euro oraz działanie na rzecz sprawnego funkcjonowania systemów płatności.

EBC odpowiada ponadto za efektywne i spójne działanie jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM), w dążeniu do zapewnienia ingerencyjnego i skutecznego nadzoru bankowego, który przyczyni się do bezpieczeństwa i dobrego stanu systemu bankowego oraz stabilności systemu finansowego.

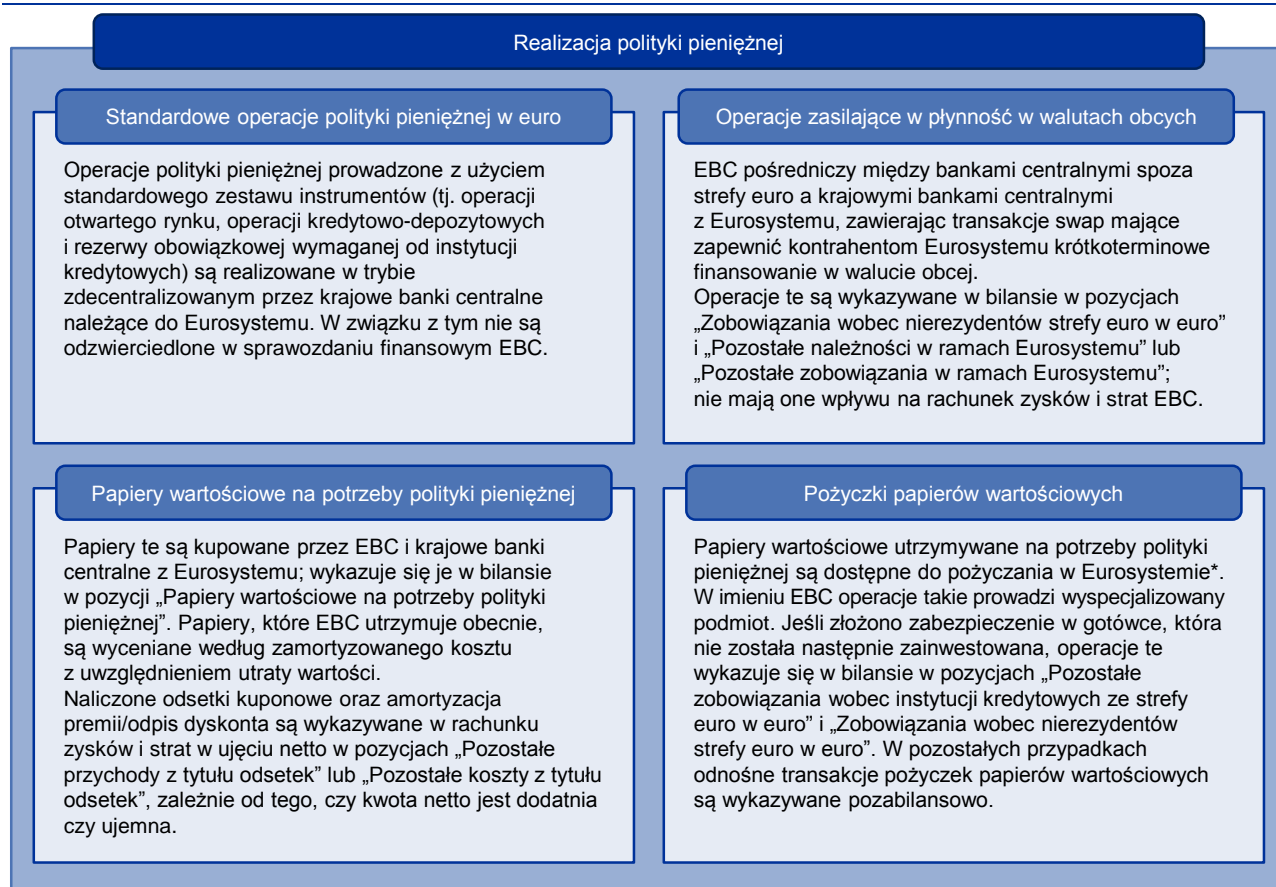
Operacje polityki pieniężnej Eurosystemu są ujmowane w sprawozdaniach finansowych EBC i krajowych banków centralnych ze strefy euro, zgodnie z zasadą zdecentralizowanej realizacji polityki pieniężnej w Eurosystemie. Rysunek 1 przedstawia główne operacje i funkcje realizowane przez EBC w ramach jego mandatu oraz ich wpływ na sprawozdanie finansowe.

¹ „Sprawozdanie finansowe” obejmuje: bilans, rachunek zysków i strat oraz dotyczące ich noty. „Roczny raport finansowy” obejmuje: sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności, raport biegłego rewidenta oraz informację o sposobie podziału zysku lub pokrycia straty.

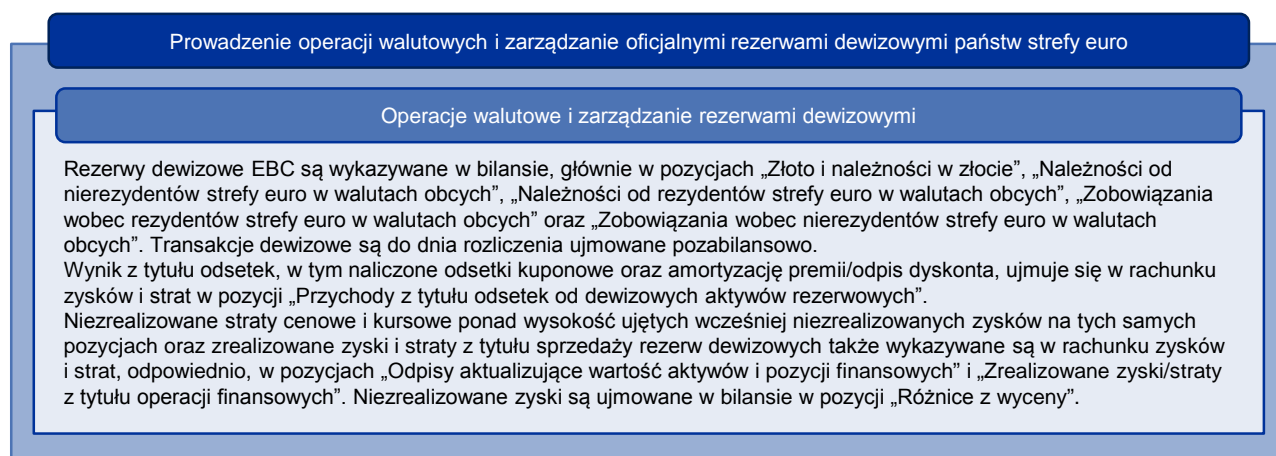
² Protokół w sprawie Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego.

Rysunek 1

Główne działania EBC i ich wpływ na sprawozdanie finansowe

* Więcej informacji o pożyczkach papierów wartościowych można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

Wspieranie sprawnego funkcjonowania systemów płatności

Systemy płatności (TARGET2)

Salda w ramach Eurosystemu pomiędzy krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro a EBC wynikające z TARGET2* przedstawia się łącznie w bilansie EBC w ujęciu netto jako jedno saldo, po stronie aktywów lub pasywów. Odsetki od tych sald ujmują się w rachunku zysków i strat w pozycjach „Pozostałe przychody z tytułu odsetek” i „Pozostałe koszty z tytułu odsetek”.

* Więcej informacji o systemie TARGET2 można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

Działanie na rzecz bezpieczeństwa i dobrej kondycji systemu bankowego oraz stabilności systemu finansowego

Nadzór bankowy – jednolity mechanizm nadzorczy

Roczne wydatki ponoszone przez EBC w związku z zadaniami nadzorczymi są pokrywane z rocznych opłat nadzorczych pobieranych od nadzorowanych banków. Opłaty te są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu opłat i prowizji”.

Ponadto EBC może nakładać na nadzorowane podmioty kary administracyjne za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z ostrożnościowych regulacji bankowych UE (w tym decyzji nadzorczych EBC). Przychody z tego tytułu są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu opłat i prowizji”.

Inne

Obieg banknotów

Na EBC przypada 8% całkowitej wartości banknotów euro w obiegu. Udział ten jest zabezpieczony na należnościach od krajowych banków centralnych, oprocentowanych według stopy podstawowych operacji refinansujących. Odsetki te wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek związane z przydziałem banknotów euro w ramach Eurosystemu”.

Koszty międzynarodowego transportu banknotów euro z drukarni do krajowych banków centralnych (dostawy nowych banknotów) oraz między krajowymi bankami centralnymi (wyrównywanie niedoborów za pomocą zapasów) pokrywa centralnie EBC. Są one wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji „Usługi produkcji banknotów”.

Portfel funduszy własnych

Portfel funduszy własnych EBC jest wykazywany w bilansie, głównie w pozycji „Inne aktywa finansowe”. Wynik z tytułu odsetek, w tym naliczone odsetki kuponowe oraz amortyzację premii/odpis dyskonta, ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycjach „Pozostałe przychody z tytułu odsetek” i „Pozostałe koszty z tytułu odsetek”.

Niezrealizowane straty cenowe ponad wysokość ujętych wcześniej niezrealizowanych zysków oraz zrealizowane zyski i straty z tytułu sprzedaży papierów wartościowych także wykazywane są w rachunku zysków i strat, odpowiednio, w pozycjach „Odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych” i „Zrealizowane zyski/straty z tytułu operacji finansowych”.

Niezrealizowane zyski cenowe są ujmowane w bilansie w pozycji „Różnice z wyceny”.

3 Sytuacja finansowa

3.1 Bilans

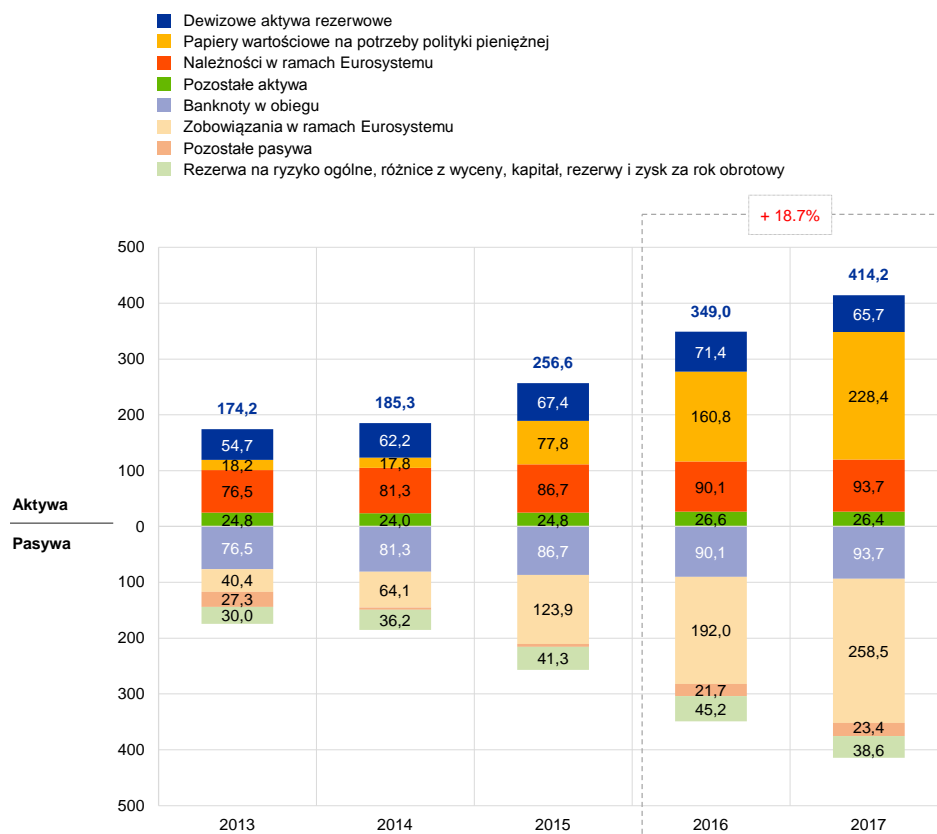
Wykres 1 przedstawia główne składniki bilansu EBC w latach 2013–2017. W czwartym kwartale 2014 bilans EBC zaczął rosnąć w wyniku nabywania papierów wartościowych w ramach trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP3) i programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP). Ten wzrost trwał w następnych latach i był związany głównie z nabywaniem papierów wartościowych w ramach program skupu aktywów sektora publicznego (PSPP).

65,2 mld EUR
wyniósł w 2017 roku
wzrost aktywów ogółem

Wykres 1
Bilans EBC

(mld EUR)

Źródło: EBC.

W 2017 roku **aktywa ogółem EBC** wzrosły o 65,2 mld EUR, do 414,2 mld EUR, głównie z powodu jego udziału w zakupach papierów wartościowych w ramach programu skupu aktywów (APP)³. Skutkiem tych zakupów był wzrost pozycji

³ Program APP obejmuje programy: CBPP3, ABSPP, PSPP i program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP). Więcej informacji o programie APP można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

„Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej”, podczas gdy rozliczenia gotówkowe tych transakcji poprzez rachunki w systemie TARGET2 doprowadziły do zwiększenia drugostronnych „Zobowiązań w ramach Eurosystemu”.

55%

aktywów ogółem to papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej

67,6 mld EUR

wyniósł wzrost zasobu papierów wartościowych na potrzeby polityki pieniężnej

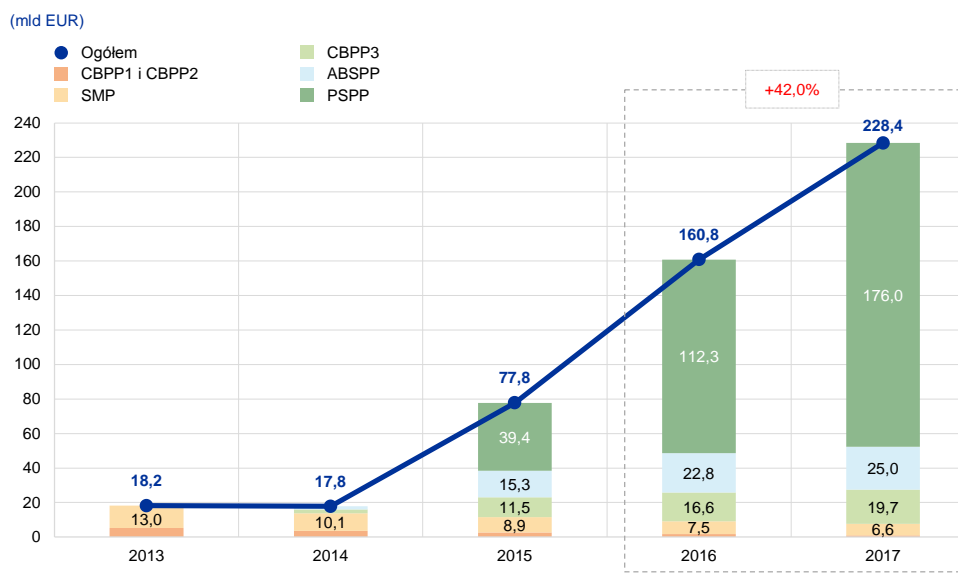
Papiery wartościowe w euro utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej

stanowiły 55% aktywów ogółem EBC na koniec 2017 roku. W tej pozycji bilansowej EBC wykazuje papiery wartościowe nabyte w ramach programu dotyczącego rynków papierów wartościowych (SMP), trzech programów skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP1, CBPP2 i CBPP3), programu ABSPP i programu PSPP⁴. W 2017 roku kontynuowano zakupy papierów wartościowych w ramach programów CBPP3, ABSPP i PSPP⁵, na podstawie decyzji Rady Prezesów o całkowitej miesięcznej wielkości zakupów i zgodnie z określonymi z góry kryteriami kwalifikacji.

W rezultacie tych zakupów w 2017 roku portfel papierów wartościowych utrzymywanych przez EBC na potrzeby polityki pieniężnej zwiększył się o 67,6 mld EUR, do 228,4 mld EUR (zob. wykres 2), przy czym większość tego wzrostu była związana z zakupami w ramach programu PSPP. Spadek zasobu aktywów nabytych w ramach programów CBPP1, CBPP2 i SMP wynikał głównie z wykupu odnośnych papierów na kwotę 1,5 mld EUR.

Wykres 2

Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej

Źródło: EBC.

W 2017 roku łączna równowartość w euro **dewizowych aktywów rezerwowych EBC**, które obejmują złoto, specjalne prawa ciągnięcia, dolary amerykańskie, jeny i – począwszy od 2017 roku – juany (renminbi), obniżyła się o 5,7 mld EUR, do 65,7 mld EUR.

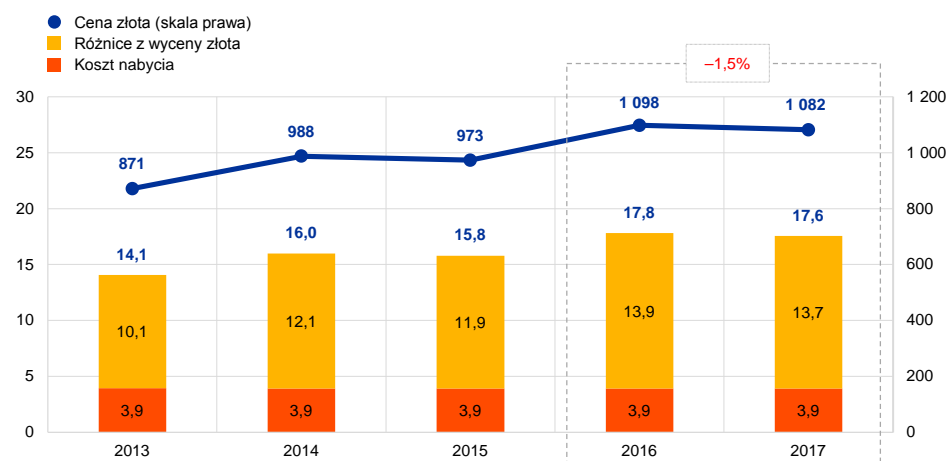
⁴ EBC nie skupuje papierów wartościowych w ramach programu CSPP.

⁵ W 2017 roku nie prowadzono dalszych zakupów w ramach dwóch pierwszych programów skupu obligacji zabezpieczonych i programu SMP, ponieważ Rada Prezesów zdecydowała o zakończeniu tych programów.

W 2017 roku równowartość w euro zasobu złota i należności w złocie obniżyła się o 0,3 mld EUR, do 17,6 mld EUR (zob. wykres 3), co wynikało ze spadku ceny rynkowej tego kruszcu wyrażonej w euro, podczas gdy wielkość zasobu złota wyrażona w uncjach nie uległa zmianie. Ta obniżka doprowadziła również do zmniejszenia salda różnic z wyceny o taką samą kwotę (zob. punkt 3.2).

Wykres 3 Zasoby i cena złota

(Skala lewa: mld EUR; skala prawa: EUR za uncję złota)

Źródło: EBC.

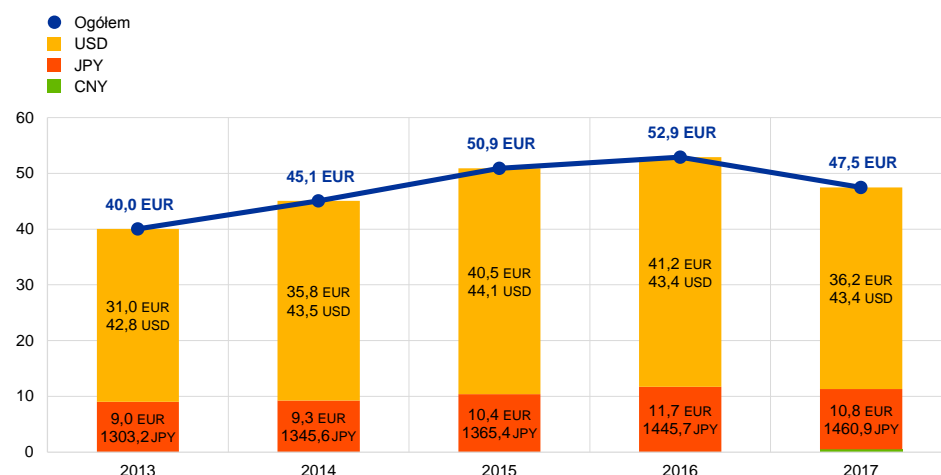

Wartość netto zasobu walut obcych EBC zmalała wskutek aprecjacji euro

Wartość w euro zasobów netto walut obcych w posiadaniu EBC, obejmujących dolary amerykańskie, jeny i juany (renminbi), obniżyła się o 5,4 mld EUR, do 47,5 mld EUR (zob. wykres 4), głównie na skutek aprecjacji euro względem dolara amerykańskiego i jena. Ten spadek jest również odzwierciedlony w niższych saldach różnic z wyceny (zob. punkt 3.2).

Wykres 4 Zasoby walut obcych

(mld EUR)

Źródło: EBC.

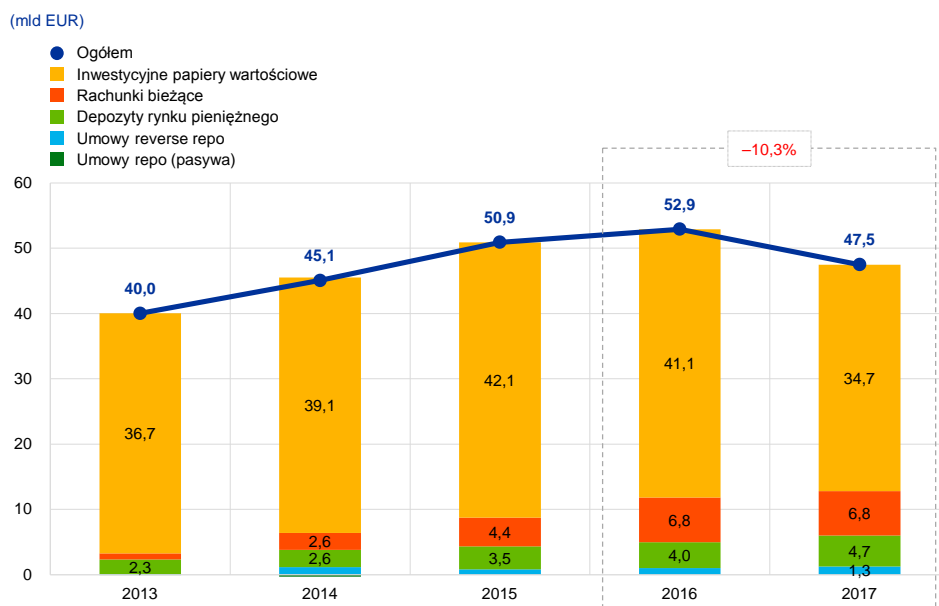
EBC dodał do swoich rezerw walutowych juana renminbi

W 2017 roku EBC zainwestował równowartość 0,5 mld EUR w juana (renminbi), czyniąc go swoją trzecią walutą rezerwową⁶. EBC sfinansował tę inwestycję, sprzedając niewielką część posiadanych przez siebie dolarów amerykańskich i reinwestując całą uzyskaną w ten sposób kwotę w juana. Dolary amerykańskie wciąż pozostają głównym składnikiem – około 76% – zasobów netto walut obcych w posiadaniu EBC.

Do zarządzania swoimi rezerwami walutowymi EBC stosuje trzyetapowy proces. Najpierw zarządzający ryzykiem wyznaczają strategiczny portfel benchmarkowy, który jest zatwierdzany przez Radę Prezesów. Następnie zarządzający portfelami wyznaczają taktyczny portfel benchmarkowy, który jest zatwierdzany przez Zarząd. Na koniec krajowe banki centralne realizują – w sposób zdecentralizowany – bieżące operacje inwestycyjne.

Rezerwy walutowe EBC są inwestowane głównie w papiery wartościowe i depozyty na rynku pieniężnym lub są przechowywane na rachunkach bieżących (zob. wykres 5). Papiery wartościowe w tym portfelu wycenia się według cen rynkowych na koniec roku.

Wykres 5
Struktura inwestycji walutowych

Źródło: EBC.

62,8%
papierów wartościowych w walutach obcych ma termin zapadalności poniżej jednego roku

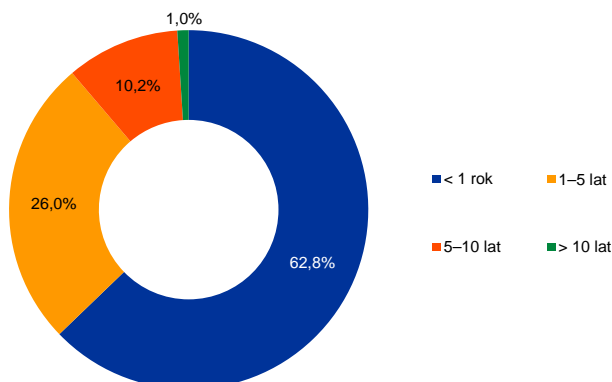
Rezerwy walutowe EBC służą do finansowania potencjalnych interwencji na rynkach walutowych. Z tego względu rezerwami tymi EBC zarządza z uwzględnieniem trzech celów, jakimi są, według ważności: płynność, bezpieczeństwo i rentowność. Dlatego portfel ten obejmuje głównie papiery wartościowe o krótkich terminach zapadalności (zob. wykres 6).

⁶ Zob. komunikat prasowy EBC z 13 czerwca 2017.

Wykres 6

Struktura terminów zapadalności papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych

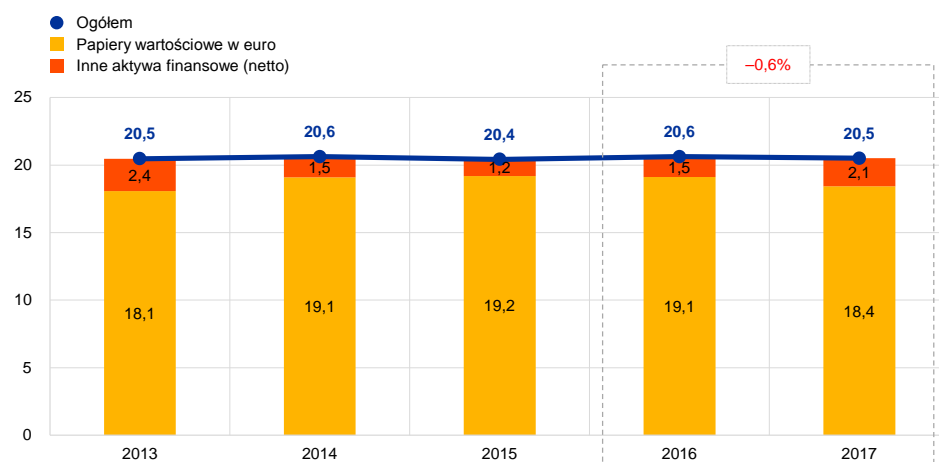
Źródło: EBC.

W 2017 roku **portfel funduszy własnych** właściwie nie uległ zmianie i wynosił 20,5 mld EUR (zob. wykres 7). W skład tego portfela wchodzi głównie papiery wartościowe w euro, które są wyceniane według cen rynkowych na koniec roku.

Wykres 7

Portfel funduszy własnych EBC

(mld EUR)

Źródło: EBC.

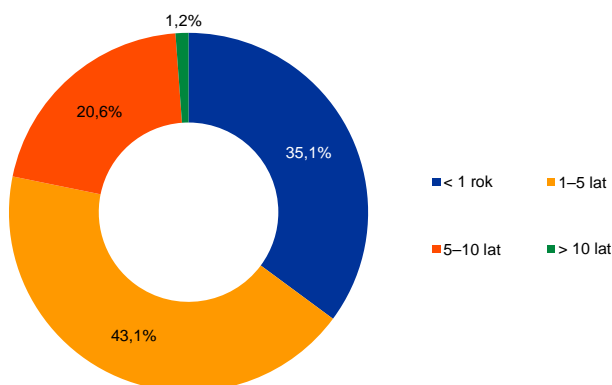
Portfel funduszy własnych EBC jest utrzymywany jako drugostronne księgowanie kapitału, rezerwy celowej na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota, a także ogólnego funduszu rezerwowego. Celem tego portfela jest zapewnienie dochodu na sfinansowanie kosztów operacyjnych EBC niezwiązanych z realizacją zadań nadzorczych⁷. Zarządzanie tym portfelem jest w związku z tym

⁷ Koszty ponoszone przez EBC w związku z wykonywaniem zadań nadzorczych są pokrywane przez roczne opłaty pobierane od nadzorowanych banków.

ukierunkowane na maksymalizację zwrotu, z uwzględnieniem różnych limitów ryzyka. W rezultacie struktura terminów zapadalności jest dla tego portfela (zob. wykres 8) bardziej zróżnicowana niż dla portfela rezerw walutowych.

Wykres 8

Struktura terminów zapadalności papierów wartościowych w portfelu funduszy własnych

Źródło: EBC.

3.2

Zasoby finansowe

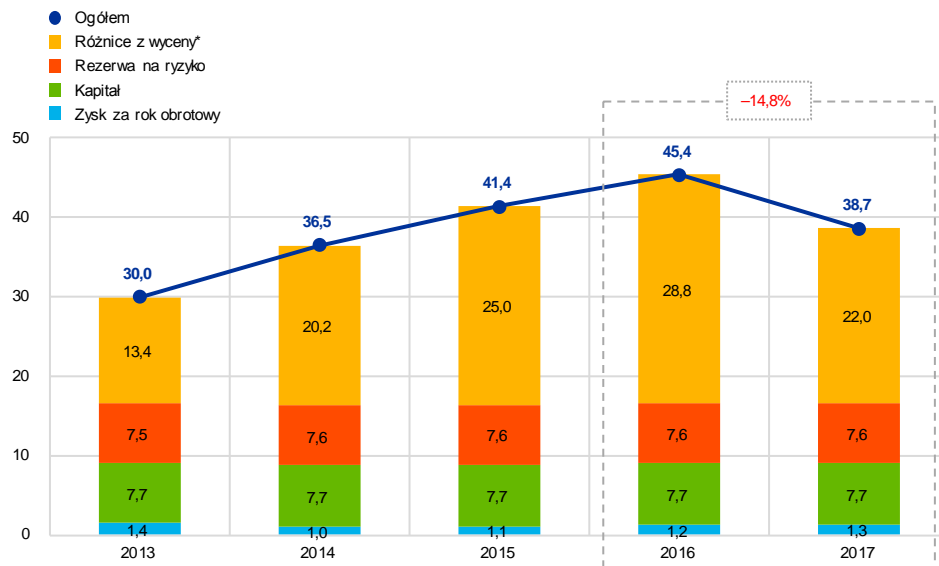

38,7 mld EUR
wynoszą zasoby finansowe EBC

Zasoby finansowe EBC obejmują: kapitał, rezerwę na ryzyko ogólne, różnice z wyceny i dochód netto za dany rok. Te zasoby finansowe są (a) inwestowane w aktywa przynoszące dochód lub (b) wykorzystywane bezpośrednio do pokrycia strat spowodowanych przez zmaterializowanie się ryzyk finansowych. Na dzień 31 grudnia 2017 **zasoby finansowe EBC** wynosiły łącznie 38,7 mld EUR (zob. wykres 9), czyli były o 6,7 mld EUR niższe niż w roku 2016, co było związane z obniżeniem się różnic z wyceny na skutek aprecjacji euro.

Wykres 9 Zasoby finansowe EBC

(mld EUR)

Źródło: EBC.

* Podane kwoty obejmują łączne zyski z wyceny złota, walut obcych i papierów wartościowych, ale nie obejmują różnic z wyceny z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia.

+14%

wyniosła w 2017 roku
aprecjacja EUR do USD

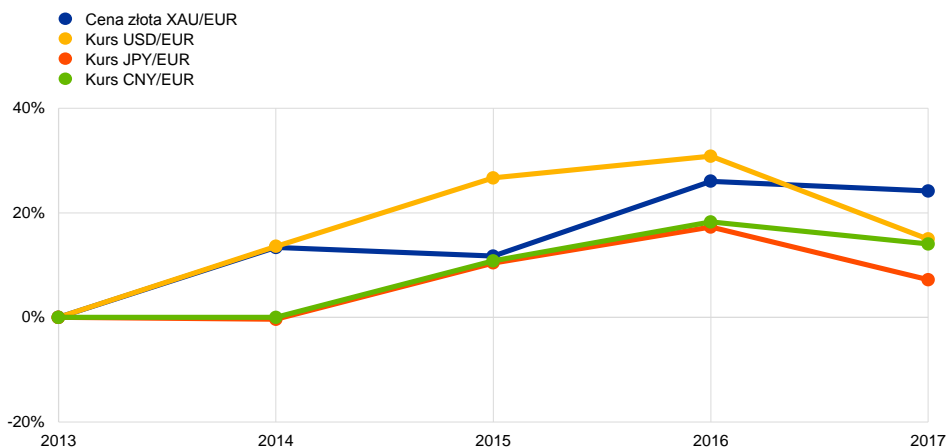
Niezrealizowane zyski z tytułu złota, walut obcych i papierów wartościowych podlegające aktualizacji wyceny nie są wykazywane jako przychód w rachunku zysków i strat, lecz ujmowane bezpośrednio w bilansie EBC po stronie pasywów na koncie **różnic z wyceny**. Salda tych różnic mogą zostać wykorzystane do amortyzacji ewentualnych niekorzystnych zmian odpowiednich cen lub kursów walutowych, wzmacniając zatem odporność EBC na związane z tym ryzyka. W 2017 roku różnice z wyceny złota, walut obcych i papierów wartościowych⁸ obniżyły się o 6,8 mld EUR, do 22,0 mld EUR, głównie na skutek aprecjacji euro względem dolara amerykańskiego i jena (zob. wykres 10).

⁸ Pozycja bilansowa „Różnice z wyceny” obejmuje ponadto ponowną wycenę świadczeń po okresie zatrudnienia.

Wykres 10

Główne kursy walutowe i cena złota w latach 2013–2017

(zmiany procentowe wobec 2013)

Źródło: EBC.

Dochód netto osiągnięty w danym roku finansowym z tytułu aktywów i pasywów EBC może zostać wykorzystany do pokrycia potencjalnych strat poniesionych w tym samym roku. W 2017 roku **dochód netto EBC** wyniósł 1,3 mld EUR, czyli był o 0,1 mld EUR wyższy niż w roku 2016.

Rezerwa na ryzyko ogólne jest na najwyższym dopuszczalnym poziomie

Z uwagi na swoje narażenie na ryzyka finansowe (zob. punkt 4.1) EBC utrzymuje **rezerwę na ryzyka: kursowe (walutowe), stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota (surowcowe)**. Poziom tej rezerwy weryfikuje się co roku z uwzględnieniem różnych czynników, w tym wielkości zasobu aktywów obciążonych ryzykiem, wyników przewidywanych na nadchodzący rok oraz oceny ryzyka. Wysokość rezerwy na ryzyko łącznie z kwotą ogólnego funduszu rezerwowego EBC nie może przekroczyć wysokości kapitału opłaconego przez krajowe banki centralne ze strefy euro. Od 2015 roku rezerwa ta pozostaje na maksymalnym dozwolonym poziomie, czyli 7,6 mld EUR.

Kapitał EBC opłacony przez krajowe banki centralne ze strefy euro i spoza tej strefy nie uległ zmianie w stosunku do końca 2016 roku i na dzień 31 grudnia 2017 wynosił 7,7 mld EUR.

3.3 Rachunek zysków i strat

Wykres 11 przedstawia główne składniki rachunku zysków i strat EBC w latach 2013–2017. W tym okresie zysk EBC wahał się między 1,0 mld EUR a 1,4 mld EUR. W ostatnich trzech latach obserwowano jego stopniowy wzrost, wynikający przede wszystkim z wyższych przychodów z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki

1275 mld EUR

wyniósł w 2017 roku
zysk EBC

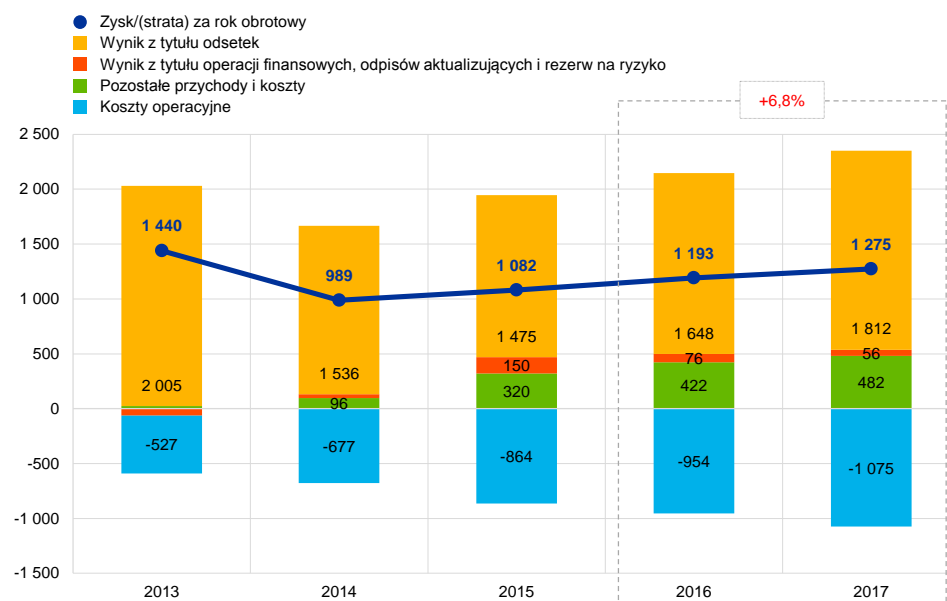
pieniężnej. Te wzrosty zostały z nadwyżką zniwelowane przez spadek przychodów odsetkowych z tytułu banknotów w obiegu⁹ oraz portfela funduszy własnych.

Zysk EBC za rok 2017 wyniósł 1275 mln EUR (2016: 1193 mln EUR). Wzrost o 82 mln EUR w stosunku do 2016 roku wynikał głównie z wyższego wyniku z tytułu odsetek.

Wykres 11

Rachunek zysków i strat EBC

(mln EUR)

Źródło: EBC.

Uwaga: „Pozostałe przychody i koszty” obejmują: „Wynik z tytułu opłat i prowizji”, „Przychody z tytułu akcji i udziałów”, „Pozostałe przychody” i „Pozostałe koszty”.

Wzrosły przychody z aktywów dewizowych i papierów na potrzeby polityki pieniężnej

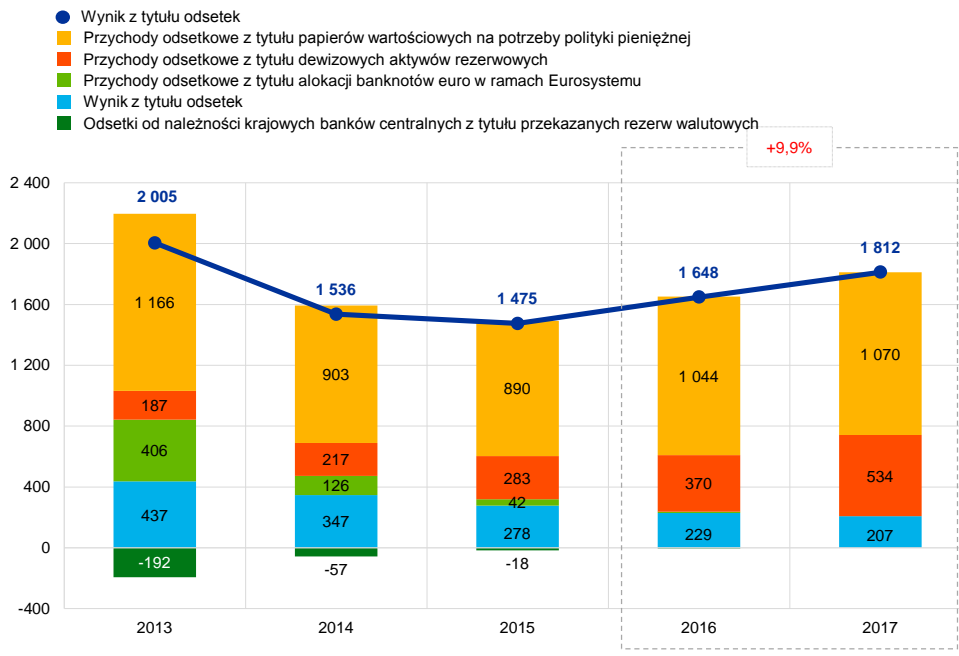
Wynik z tytułu odsetek wzrósł o 163 mln EUR, do 1812 mln EUR (zob. wykres 12), głównie wskutek wzrostu przychodów z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

⁹ Przychody EBC z tytułu banknotów w obiegu obejmują dochód EBC wynikający z oprocentowania jego należności w ramach Eurosystemu od krajowych banków centralnych z tytułu 8-procentowego udziału EBC w łącznej wartości banknotów euro w obiegu.

Wykres 12

Wynik z tytułu odsetek

(mln EUR)

Źródło: EBC.

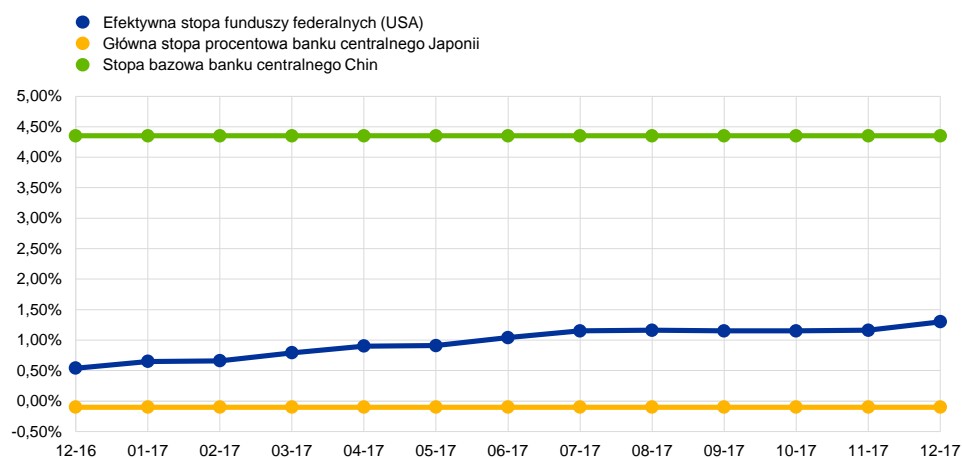
Wzrosły przychody odsetkowe od rezerw dewizowych, głównie przez wyższą rentowność USD

Wynik z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych zwiększył się o 164 mln EUR, do 534 mln EUR, głównie wskutek wzrostu przychodów z tytułu odsetek od papierów wartościowych w dolarach amerykańskich, w związku z rosnącymi rentownościami papierów wartościowych w dolarach amerykańskich o krótkim terminie zapadalności (zob. wykres 13).

Wykres 13

Główne stopy benchmarkowe

(w proc. rocznie; dane miesięczne)

Źródła: Zarząd Rezerwy Federalnej, Bank Japonii i Ludowy Bank Chin.

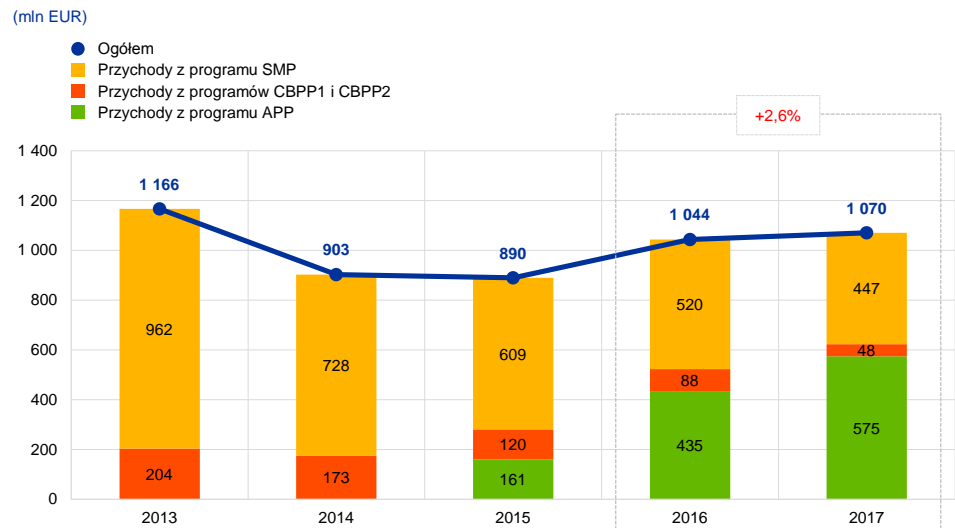
Wzrost przychodów z APP został częściowo zniwelowany przez niższe przychody z zakończonych programów

W 2017 roku **wynik z tytułu odsetek od papierów wartościowych**

utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej wyniósł 1070 mln EUR, czyli był o 27 mln EUR wyższy niż w 2016 roku (zob. wykres 14). Wynik z tytułu odsetek od papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP wzrósł o 140 mln EUR, do 575 mln EUR, co było związane ze zwiększeniem się zasobu tych papierów (zob. wykres 2), mimo że rentowność obligacji skarbowych ze strefy euro w ciągu roku była przeciętnie niska (zob. wykres 15). Ten wzrost został jednak w znacznym stopniu zniwelowany przez spadek wyniku z tytułu odsetek od portfeli prowadzonych dla programów SMP, CBPP1 i CBPP2, który obniżył się o 113 mln EUR, do 496 mln EUR, na skutek zmniejszenia się tych portfeli w wyniku upływu terminu zapadalności papierów. W 2017 roku około 60% wyniku z tytułu odsetek wygenerowały papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej.

Wykres 14

Wynik z tytułu odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej

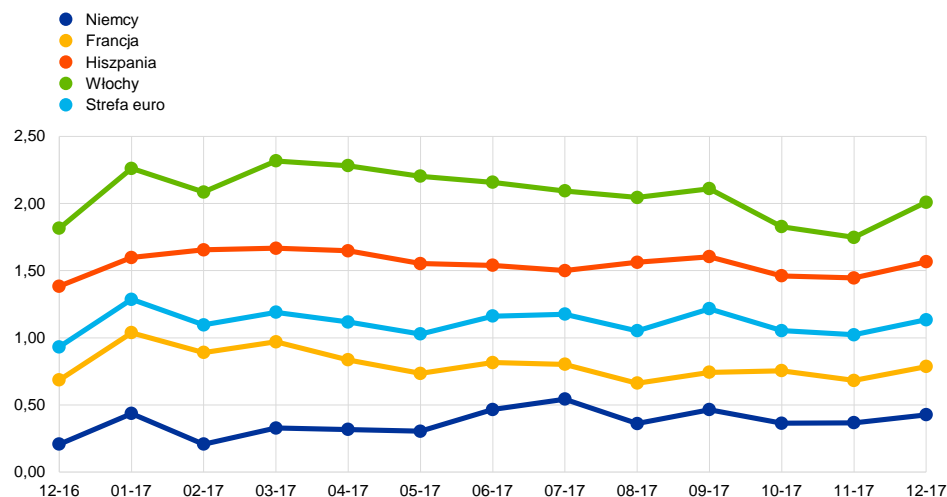

Źródło: EBC.

Wykres 15

Rentowności 10-letnich obligacji skarbowych

(w proc. rocznie; dane miesięczne)

Źródło: EBC.

0,0%

wynosiła w 2017 roku stopa podstawowych operacji refinansujących

Przychody odsetkowe z tytułu udziału EBC w łącznej wartości banknotów euro w obiegu oraz koszty odsetkowe wobec krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych przez nie rezerw dewizowych wyniosły zero, co było związane ze stosowaniem przez Eurosystem stopy 0% w podstawowych operacjach refinansujących.

Pozostałe przychody odsetkowe netto zmalały, głównie z powodu spadku przychodów odsetkowych z tytułu portfela funduszy własnych w następstwie ogólnie niższych rentowności w strefie euro.

Zmiany rentowności USD wpłynęły na wynik na operacjach finansowych i odpisach aktualizujących

Wynik na operacjach finansowych i odpisach aktualizujących wartość aktywów finansowych wyniósł 56 mln EUR, czyli był o 20 mln EUR niższy niż w 2016 roku (zob. wykres 16), głównie wskutek niższych zrealizowanych zysków cenowych netto.

Spadek zrealizowanych zysków cenowych netto wynikał głównie z niższych zrealizowanych zysków cenowych na papierach wartościowych z portfela dolarowego, co było rezultatem negatywnego oddziaływania trendu wzrostowego rentowności dolara na wartość rynkową tych papierów, trwającego od 2015 roku.

Ten negatywny wpływ na cenę rynkową portfela dolarowego w 2017 roku był mniejszy niż w 2016, co wyjaśnia niższe odpisy z tytułu zmian cen w 2017 roku w porównaniu z rokiem poprzednim.

Wzrost zrealizowanych zysków kursowych i zysków na cenie złota (netto) był spowodowany zrealizowanymi zyskami kursowymi wynikającymi głównie ze sprzedaży posiadanych dolarów amerykańskich w celu sfinansowania utworzenia portfela w juanach.

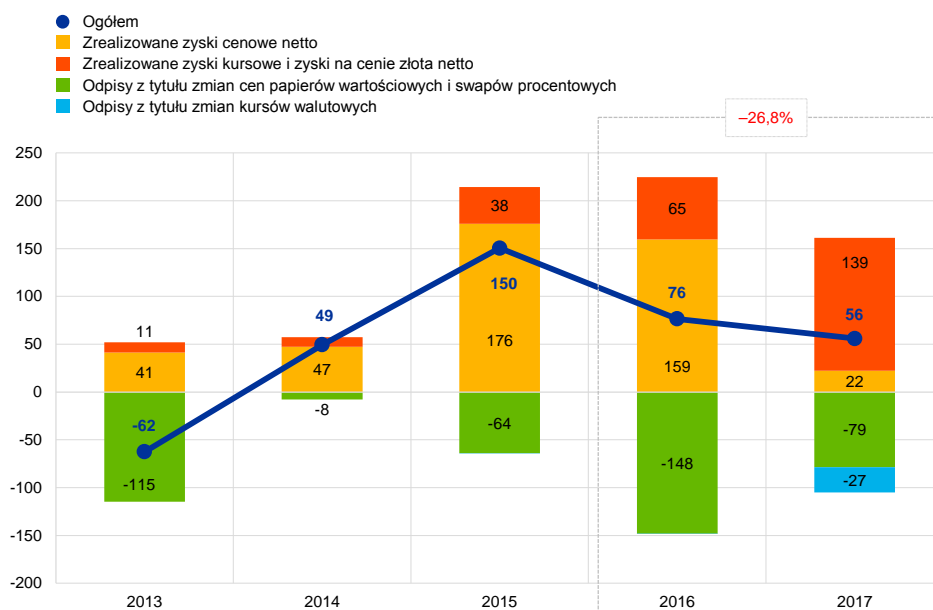

Odpisy z tytułu zmiany kursu walutowego były związane z zasobem juanów i wynikały z deprecjacji tej waluty względem euro od momentu zainwestowania w nią.

Wykres 16

Zrealizowane zyski i straty oraz odpisy

(mln EUR)

Źródło: EBC.

437 mln EUR
wyniosły opłaty nałożone przez EBC z tytułu jego zadań nadzorczych

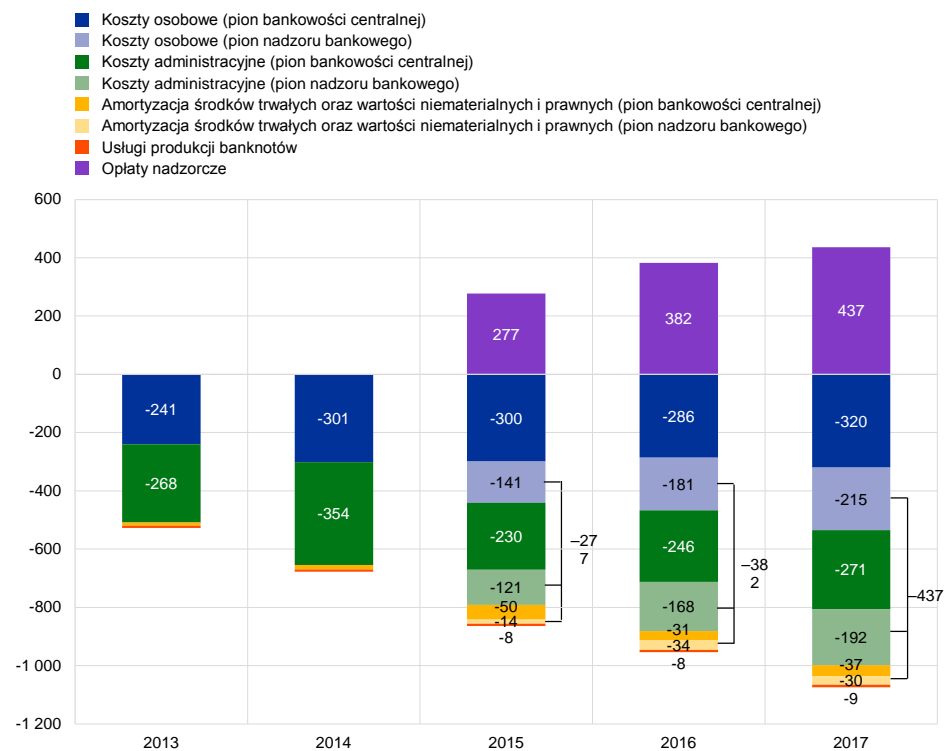
Łączne koszty operacyjne EBC, w tym amortyzacja oraz koszty usług produkcji banknotów, wzrosły o 121 mln EUR, do 1075 mln EUR (zob. wykres 17). Wzrost ten był spowodowany głównie wyższymi kosztami ponoszonymi w związku z nadzorem bankowym oraz wprowadzeniem nowego programu wsparcia zmiany drogi zawodowej skierowanego do pracowników podejmujących pracę poza EBC. Wykres poniżej pokazuje, że utworzenie SSM w roku 2014 przyczyniło się do znacznego wzrostu kosztów osobowo-administracyjnych. Koszty związane z nadzorem bankowym są jednak w całości pokrywane przez opłaty pobierane od nadzorowanych podmiotów¹⁰.

¹⁰ Opłaty nadzorcze ujmowane są w pozycji „Pozostałe przychody i koszty” (zob. wykres 11).

Wykres 17

Koszty operacyjne i opłaty nadzorcze

(mln EUR)

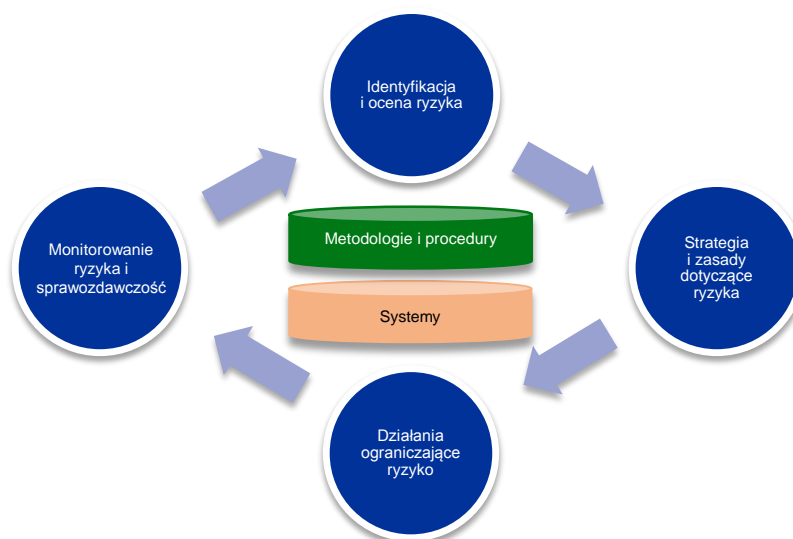

Źródło: EBC.

4 Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem, stanowiące niezwykle ważny element działalności EBC, odbywa się jako ciągły proces (a) identyfikacji i oceny ryzyka, (b) weryfikacji strategii i zasad dotyczących ryzyka, (c) realizacji działań ograniczających ryzyko oraz (d) monitorowania i wykazywania ryzyka. Wszystkie te działania wspierane są efektywnymi metodami, procedurami i systemami.

Rysunek 2
Cykl zarządzania ryzykiem

EBC jest narażony na ryzyka zarówno finansowe, jak i operacyjne. W punktach poniżej przedstawiono te ryzyka, ich źródła oraz obowiązujące ramy kontroli ryzyka.

4.1

Ryzyka finansowe

Zarząd przedstawia zasady i procedury mające zapewnić odpowiednią ochronę przed ryzykiem

Zarząd przedstawia zasady i procedury mające zapewnić odpowiednią ochronę przed ryzykami finansowymi, na jakie narażony jest EBC. Komitet

ds. Zarządzania Ryzykiem, w którego skład wchodzi eksperci z banków centralnych należących do Eurosystemu, uczestniczy m.in. w monitorowaniu ryzyka finansowego oraz jego wycenie i wykazywaniu w bilansie Eurosystemu, a także w opracowaniu i weryfikacji odpowiednich metod i przepisów. W ten sposób Komitet ds. Zarządzania Ryzykiem pomaga organom decyzyjnym zapewnić Eurosystemowi odpowiedni stopień ochrony.

Ryzyka finansowe wynikają z podstawowej działalności EBC i odnośnych ekspozycji

Ryzyka finansowe wynikają z podstawowej działalności EBC i związanych z nią ekspozycji. Zasady kontroli i limity ryzyka stosowane przez EBC do zarządzania

swoim profilem ryzyka są różne dla różnych rodzajów operacji i odzwierciedlają cele strategiczne lub inwestycyjne poszczególnych portfeli oraz parametry ryzyka aktywów bazowych.

EBC szacuje ryzyko za pomocą różnych własnych technik

Do monitorowania i oceny ryzyka EBC stosuje różne opracowane przez siebie techniki jego szacowania. Opierają się one na symulacji łącznego ryzyka

rynkowego i kredytowego. Główne koncepcje, techniki i założenia modelowania, na podstawie których opracowano miary ryzyka, opierają się na standardach branżowych i dostępnych danych rynkowych. Kwantyfikacji ryzyka dokonuje się

zwykle metodą oczekiwanego niedoboru (*Expected Shortfall, ES*)¹¹ szacowanego przy 99-procentowym poziomie ufności na okres jednego roku. Do obliczania ryzyka stosuje się dwa podejścia: (a) podejście księgowo, w ramach którego przy obliczaniu szacowanego ryzyka różnice z wyceny uznaje się za bufor, zgodnie z wszystkimi obowiązującymi zasadami rachunkowości, oraz (b) podejście finansowe, w ramach którego różnice z wyceny nie są przy obliczaniu ryzyka traktowane jako bufor. EBC regularnie oblicza również inne miary ryzyka przy różnych poziomach ufności, przeprowadza analizy wrażliwości i scenariuszy warunków skrajnych oraz ocenia bardziej długoterminowe projekcje ekspozycji i dochodu, tak aby uzyskać wszechstronny obraz sytuacji w zakresie ryzyka¹².

10,6 mld EUR

wyniosło w 2017 łączne ryzyko (wg metody księgowej ES 99%)

W ciągu roku odnotowano ogólny wzrost ryzyk, na jakie narażony jest EBC.

Na dzień 31 grudnia 2017 ryzyka finansowe dla wszystkich portfeli EBC łącznie, mierzone metodą ES przy 99-procentowym poziomie ufności za okres jednego roku według podejścia księgowego, wyniosły 10,6 mld EUR, czyli o 1,4 mld EUR więcej niż na dzień 31 grudnia 2016. Ten wzrost wynikał głównie z dalszego skupu papierów wartościowych w ramach programu APP.

Ramka 1

Zmiana miary ryzyka podawanej w rocznym raporcie finansowym

Od 2007 roku EBC w swoim rocznym raporcie finansowym wykazywał ryzyka finansowe dla wszystkich swoich portfeli łącznie mierzone według podejścia finansowego metodą wartości zagrożonej (*Value at Risk, VaR*) przy 95-procentowym poziomie ufności za okres jednego roku. Na dzień 31 grudnia 2016 – jak wykazano w rocznym raporcie finansowym za rok 2016 – ich wartość wyniosła 10,6 mld EUR.

W ostatnich latach EBC rozszerzył swój system modelowania ryzyka. Poniżej przedstawiono niektóre z wprowadzonych zmian:

- obecnie jako główną miarę do obliczania ryzyka EBC stosuje oczekiwany niedobór (*Expected Shortfall, ES*) przy 99-procentowym poziomie ufności, zaś inne miary ryzyka i poziomy ufności stanowią źródło dodatkowych informacji;
- jako uzupełnienie dotychczasowego „podejścia finansowego” opracowano „podejście księgowo”. W ramach podejścia finansowego przy obliczaniu ryzyka różnice z wyceny nie są uznawane za bufor, podczas gdy w ramach podejścia księgowego ryzyko kwantyfikuje się z uwzględnieniem różnic z wyceny, zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości. Zatem te dwa podejścia odzwierciedlają dwa różne sposoby rozpatrywania ryzyka: podejście finansowe uwzględnia wpływ ryzyka na kapitał własny EBC, podczas gdy podejście księgowo – jego wpływ na rachunek zysków i strat.

Podejście księgowo uznawane jest za odpowiedniejsze w kontekście rocznego raportu finansowego, ponieważ daje bardziej przejrzysty obraz ryzyka pod względem jego konsekwencji

¹¹ ES to średnia strata ważona prawdopodobieństwem, jaka może wystąpić w scenariuszach pojawiających się z częstotliwością niższą niż dany poziom ufności.

¹² Więcej informacji o podejściu do modelowania ryzyka można znaleźć w dokumencie „[The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations](#)” (Zarządzanie ryzykiem finansowym operacji pieniężnych Eurosystemu), EBC, lipiec 2015.

księgowych. W związku z tym, jak również w celu dostosowania publikowanych danych do wewnętrznych metod modelowania i wykazywania ryzyka, roczny raport finansowy będzie od tej pory przedstawiać wartość ES przy 99-procentowym poziomie ufności zgodnie z podejściem księgowym, a nie wartość VaR przy 95-procentowym poziomie ufności zgodnie z podejściem finansowym.

Szacunki ryzyka według podejścia finansowego i księgowego mogą się istotnie różnić pod względem wielkości i struktury: zależy to od poziomu różnic z wyceny. W szczególności podejście finansowe daje – przy tej samej mierze ryzyka i poziomie ufności – wyższe wartości, przy czym największy udział mają istotne ryzyka rynkowe związane z rezerwami dewizowymi. Ponieważ dla takich ekspozycji istnieją znaczne różnice z wyceny, podejście księgowe daje niższe wartości ryzyka, które są uzależnione głównie od potencjalnych zdarzeń związanych z ryzykiem kredytowym.

Wynikiem przejścia w rocznym raporcie finansowym za 2017 rok z miary finansowej VaR 95% na miarę księgową ES 99% jest wyższa wartość ryzyka w ujęciu nominalnym (zob. tabela 1), ponieważ jej wzrost wynikający z zastosowania wyższego poziomu ufności (99% zamiast 95%) i bardziej zachowawczej miary ryzyka (ES zamiast VaR) z nadwyżką skompensował obniżenie spowodowane traktowaniem różnic z wyceny jako buforu.

Tabela 1

Miara finansowa VaR 95% i miara księgowa ES 99% na dzień 31 grudnia 2017 (mld EUR)

Miara finansowa VaR 95%	Miara księgowa ES 99%
8,6	10,6

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe wynika z portfeli utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej EBC, portfela funduszy własnych denominowanego w euro oraz rezerw dewizowych. Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem utraty wartości i w związku z tym – jako że się ich nie sprzedaje – nie są narażone na zmiany cen związane z zmianami jakości kredytowej (ryzykiem migracji), ale są narażone na ryzyko niewykonania zobowiązań. Fundusze własne denominowane w euro i rezerwy dewizowe są wyceniane w cenach rynkowych, co naraża je na ryzyka migracji i niewykonania zobowiązań. W rezultacie dalszych zakupów w ramach programu APP w 2017 roku ryzyko kredytowe EBC w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło.

Ryzyko kredytowe ogranicza się głównie przez stosowanie kryteriów kwalifikacji, procedur *due diligence* i różnych limitów dla poszczególnych portfeli.

Ryzyko kursowe
i ryzyko surowcowe

Ryzyko kursowe i ryzyko surowcowe wynikają z utrzymywanych przez EBC zasobów walut obcych i złota. W rezultacie spadku różnic z wyceny tych zasobów, spowodowanego głównie aprecjacją euro względem dolara amerykańskiego, ryzyka kursowe i surowcowe – mierzone według podejścia księgowego – w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosły.

Ryzyko stopy procentowej

Z uwagi na znaczenie tych aktywów dla swojej polityki EBC nie zabezpiecza się przed związanym z nimi ryzykiem kursowym i ryzykiem surowcowym. Zamiast tego ogranicza te ryzyka przez ujmowanie różnic w wyceny oraz aktywną dywersyfikację zasobów różnych walut i złota.

Rezerwy dewizowe i fundusze własne denominowane w euro są inwestowane głównie w papiery wartościowe o stałym dochodzie i narażone na ryzyko stopy procentowej związane z wyceną rynkową (jako że wycenia się je w cenach rynkowych). Rezerwy dewizowe EBC inwestuje się głównie w aktywa o relatywnie krótkim terminie zapadalności (zob. punkt 3.1, wykres 6), podczas gdy aktywa z portfela funduszy własnych generalnie charakteryzują się dłuższym terminem zapadalności (zob. punkt 3.1, wykres 8). Ryzyko to mierzone zgodnie z podejściem księgowym nie uległo zmianie w porównaniu z rokiem 2016.

Ryzyko stopy procentowej związane z wyceną rynkową, na jakie narażony jest EBC, ogranicza się przez stosowanie zasad alokacji aktywów i różnice z wyceny.

EBC jest narażony również na ryzyko stopy procentowej spowodowane niedopasowaniem między oprocentowaniem swoich aktywów a oprocentowaniem, jakie płaci od zobowiązań, co wpływa na wynik z tytułu odsetek. Ryzyko to nie jest bezpośrednio związane z konkretnym portfelem, lecz wynika z całej struktury bilansu EBC, w tym zwłaszcza z występowania niedopasowania zapadalności i rentowności między aktywami a pasywami. To ryzyko EBC monitoruje, prowadząc prognostyczną analizę swojej rentowności. Analiza ta wskazuje, że w nadchodzących latach wynik EBC z tytułu odsetek nadal będzie dodatni, mimo wzrostu udziału aktywów o niskiej rentowności i długich terminach zapadalności utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

Tego rodzaju ryzyko jest zarządzane za pomocą zasad alokacji aktywów i dodatkowo ograniczane przez istnienie w bilansie EBC pasywów nieoprocentowanych.

4.2 Ryzyko operacyjne

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym¹³ w EBC obejmuje wszystkie **ryzyka niefinansowe**.

Odpowiedzialność za politykę i zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym ponosi Zarząd, który tę politykę i zasady również zatwierdza. Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego wspomaga Zarząd w pełnieniu roli nadzorczej w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym. **Komitet ds. Ryzyka Operacyjnego jest**

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym to integralna część zarządzania wewnętrznego i procesów zarządczych

¹³ Ryzyko operacyjne to ryzyko negatywnych skutków finansowych, biznesowych lub reputacyjnych spowodowanych czynnikiem ludzkim, niewłaściwym wprowadzeniem lub nieodpowiednim funkcjonowaniem zarządzania wewnętrznego i procesów biznesowych, nieodpowiednim funkcjonowaniem systemów, od których zależą te procesy, lub zdarzeniami zewnętrznymi (takimi jak klęski żywiołowe lub atak z zewnątrz).

integralnym elementem struktury zarządzania wewnętrznego¹⁴ i procesów zarządczych.

Głównym celem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w EBC jest **przyczynianie się do wypełnienia misji i celów EBC przy jednoczesnej ochronie jego reputacji i aktywów przed stratami, nadużyciami i szkodami.** Zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem operacyjnym każdy obszar funkcjonalny odpowiada za identyfikację i ocenę własnego ryzyka operacyjnego, reagowanie na nie, informowanie o nim oraz jego monitorowanie, jak również za incydenty i mechanizmy kontroli ryzyka, przy czym strategie reagowania na ryzyko i procedury jego akceptacji powinny być zgodne z ogólnymi zasadami tolerancji na ryzyko obowiązującymi w EBC. Zasady postępowania w tym zakresie są powiązane z 5-stopniową macierzą ryzyka, w której zestawia się – według kryteriów ilościowych i jakościowych – wpływ ryzyka z prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

EBC działa w środowisku coraz bardziej złożonych zagrożeń, a jego bieżąca działalność wiąże się z różnymi rodzajami ryzyka operacyjnego. Główne obszary wymagające uwagi to: ryzyko bezpieczeństwa informacji (np. cyberzagrożenia), ryzyko informatyczne oraz ryzyko dotyczące bezpieczeństwa fizycznego. W związku z tym EBC wdrożył procedury ułatwiające ciągłe i skuteczne zarządzanie ryzykami operacyjnymi i uwzględnianie informacji o ryzyku w procesie podejmowania decyzji. Poza tym opracował plany awaryjne, aby zapewnić utrzymanie ciągłości kluczowych funkcji biznesowych w razie zakłóceń.

---

¹⁴ Więcej informacji o strukturze zarządzania wewnętrznego można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

Sprawozdanie finansowe EBC

Bilans na dzień 31 grudnia 2017

AKTYWA	Nr noty	2017 EUR	2016 EUR
Złoto i należności w złocie	1	17 558 411 241	17 820 761 460
Należności od nierezydentów strefy euro w walutach obcych	2		
Należności od MFW	2.1	670 290 069	716 225 836
Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne	2.2	43 760 643 939	50 420 927 403
		44 430 934 008	51 137 153 239
Należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych	2.2	3 711 569 259	2 472 936 063
Pozostałe należności od instytucji kredytowych ze strefy euro w euro	3	143 315 512	98 603 066
Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro	4		
Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej	4.1	228 386 260 874	160 815 274 667
Należności w ramach Eurosystemu	5		
Należności z tytułu przydziału banknotów euro w ramach Eurosystemu	5.1	93 657 169 470	90 097 085 330
Pozostałe aktywa	6		
Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne	6.1	1 196 018 177	1 239 325 587
Inne aktywa finansowe	6.2	20 502 633 142	20 618 929 223
Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	6.3	451 129 972	839 030 321
Rozliczenia międzyokresowe	6.4	2 597 290 354	2 045 522 937
Pozycje różne	6.5	1 527 699 142	1 799 777 235
		26 274 770 787	26 542 585 303
Aktywa razem		414 162 431 151	348 984 399 128

PASYWA	Nr noty	2017 EUR	2016 EUR
Banknoty w obiegu	7	93 657 169 470	90 097 085 330
Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro	8	1 060 813 972	1 851 610 500
Zobowiązania wobec innych rezydentów strefy euro w euro	9		
Pozostałe zobowiązania	9.1	1 150 056 196	1 060 000 000
Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro	10	19 549 390 872	16 730 644 177
Zobowiązania w ramach Eurosystemu	11		
Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw dewizowych	11.1	40 792 608 418	40 792 608 418
Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)	11.2	217 751 769 550	151 201 250 612
		258 544 377 968	191 993 859 030
Pozostałe pasywa	12		
Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	12.1	431 115 965	660 781 618
Rozliczenia międzyokresowe	12.2	76 283 568	69 045 958
Pozycje różne	12.3	1 063 113 810	1 255 559 836
		1 570 513 343	1 985 387 412
Rezerwy celowe	13	7 669 798 641	7 706 359 686
Różnice z wyceny	14	21 945 472 247	28 626 267 808
Kapitał i rezerwy kapitałowe	15		
Kapitał	15.1	7 740 076 935	7 740 076 935
Zysk za rok obrotowy		1 274 761 507	1 193 108 250
Pasywa razem		414 162 431 151	348 984 399 128

Rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017

	Nr noty	2017 EUR	2016 EUR
Przychody z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych	22.1	534 161 570	370 441 770
Przychody z tytułu odsetek związane z przydziałem banknotów euro w ramach Eurosystemu	22.2	0	8 920 896
Pozostałe przychody z tytułu odsetek	22.4	1 527 294 605	1 604 648 023
<i>Przychody z tytułu odsetek</i>		<i>2 061 456 175</i>	<i>1 984 010 689</i>
Odsetki od należności krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych rezerw dewizowych	22.3	0	(3 611 845)
Pozostałe koszty z tytułu odsetek	22.4	(249 812 879)	(332 020 205)
<i>Koszty z tytułu odsetek</i>		<i>(249 812 879)</i>	<i>(335 632 050)</i>
Wynik z tytułu odsetek	22	1 811 643 296	1 648 378 639
Zrealizowane zyski/straty z tytułu operacji finansowych	23	161 069 043	224 541 742
Odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych	24	(105 133 331)	(148 172 010)
Zmiana stanu rezerw na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota		0	0
Wynik z tytułu operacji finansowych, odpisów aktualizujących i rezerw na ryzyko		55 935 712	76 369 732
Wynik z tytułu opłat i prowizji	25	440 069 889	371 322 769
Przychody z tytułu akcji i udziałów	26	1 181 547	869 976
Pozostałe przychody	27	51 815 338	50 000 263
Przychody netto ogółem		2 360 645 782	2 146 941 379
Koszty osobowe	28	(535 251 909)	(466 540 231)
Koszty administracyjne	29	(463 232 194)	(414 207 622)
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych		(66 722 125)	(64 769 605)
Usługi produkcji banknotów	30	(9 478 047)	(8 315 671)
Pozostałe koszty	31	(11 200 000)	0
Zysk za rok obrotowy		1 274 761 507	1 193 108 250

Frankfurt nad Menem, 13 lutego 2018

Europejski Bank Centralny

Mario Draghi
Prezes

Zasady (polityka) rachunkowości¹⁵

Format i prezentacja sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe EBC sporządzono zgodnie z niżej opisanymi zasadami (polityką) rachunkowości¹⁶, które zdaniem Rady Prezesów EBC zapewniają właściwą prezentację sprawozdania, a jednocześnie odzwierciedlają charakter działalności banku centralnego.

Podstawowe zasady rachunkowości

Zastosowano następujące podstawowe zasady rachunkowości: zasadę rzeczywistości gospodarczej i przejrzystości, ostrożności, ujęcia zdarzeń następujących po dniu bilansowym, istotności, kontynuacji działania, memoriału, spójności i porównywalności.

Ujmowanie aktywów i zobowiązań

Aktywa i zobowiązania ujmuje się w bilansie, gdy uprawdopodobni się otrzymanie lub przekazanie przez EBC przyszłych korzyści ekonomicznych z ich tytułu, zasadniczo wszystkie związane z nimi ryzyka i korzyści zostały przeniesione na EBC, a koszt wytworzenia lub wartość aktywów bądź wysokość zobowiązań można wiarygodnie ustalić.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, zmodyfikowaną w celu uwzględnienia rynkowej wyceny rynkowych papierów wartościowych (oprócz przeznaczonych na potrzeby polityki pieniężnej), złota oraz wszystkich pozostałych aktywów i zobowiązań – zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych – w walutach obcych.

Transakcje dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych są ujęte w sprawozdaniu według daty rozliczenia.

¹⁵ Szczegółowe zasady rachunkowości EBC zostały określone w [decyzji Europejskiego Banku Centralnego \(UE\) 2016/2247 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania finansowego EBC \(EBC/2016/35\) \(Dz.U. L 347 z 20.12.2016, s. 1\)](#), z późniejszymi zmianami. W celu zapewnienia zharmonizowanej rachunkowości i sprawozdawczości finansowej operacji Eurosystemu decyzja opiera się na [wytocznych Europejskiego Banku Centralnego \(UE\) 2016/2249 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie ram prawnych rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w Europejskim Systemie Banków Centralnych \(EBC/2016/34\) \(Dz.U. L 347 z 20.12.2016, s. 37\)](#).

¹⁶ Zasady te, rewidowane i regularnie aktualizowane odpowiednio do potrzeb, są zgodne z przepisem art. 26 ust. 4 Statutu ESBC, zawierającym wymóg stosowania ujednoliconego podejścia do zasad rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w zakresie operacji Eurosystemu.

Transakcje na instrumentach finansowych w walutach obcych, z wyjątkiem transakcji spot na papierach wartościowych, wykazuje się pozabilansowo na dzień transakcji. W dacie rozliczenia zapisy pozabilansowe są odwracane, a transakcje ujmowane w bilansie. Zakup i sprzedaż walut obcych wpływają na pozycję walutową netto na dzień transakcji; zrealizowane zyski i straty ze sprzedaży również oblicza się na datę transakcji. Narosłe odsetki, premie i dyskonto dotyczące instrumentów finansowych w walutach obcych są obliczane i ujmowane codziennie, a także codziennie uwzględniane w pozycji walutowej.

Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych

Aktywa i pasywa w walutach obcych przelicza się na euro po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty przelicza się według kursu obowiązującego na dzień ujęcia. Aktualizację wyceny aktywów i pasywów w walutach obcych, zarówno bilansowych, jak i pozabilansowych, przeprowadza się dla każdej waluty oddzielnie.

Aktualizację wyceny aktywów i pasywów w walutach obcych według cen rynkowych przeprowadza się odrębnie od aktualizacji według kursów walutowych.

Złoto wycenia się po cenie rynkowej obowiązującej na dzień bilansowy. Nie stosuje się rozróżnienia pomiędzy różnicami z wyceny cenowej i kursowej złota. Przeprowadza się tylko jedną wycenę na podstawie ceny uncji złota wyrażonej w euro, która dla roku zakończonego 31 grudnia 2017 została wyprowadzona z kursu euro do dolara amerykańskiego na dzień 29 grudnia 2017.

Specjalne prawa ciągnięcia (SDR) są zdefiniowane jako koszyk walut, a ich wartość oblicza się jako ważoną sumę kursów pięciu głównych walut (dolara amerykańskiego, euro, jena, funta szterlinga i juana). Zasoby SDR w posiadaniu EBC zostały przeliczone na euro przy zastosowaniu kursu SDR wobec euro na dzień 29 grudnia 2017.

Papiery wartościowe

Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej

Papiery wartościowe utrzymywane na potrzeby polityki pieniężnej są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem utraty wartości.

Pozostałe papiery wartościowe

Rynkowe papiery wartościowe (oprócz przeznaczonych na potrzeby polityki pieniężnej) i równorzędne aktywa wycenia się pojedynczo: albo po średnich cenach rynkowych, albo według odpowiedniej krzywej dochodowości na dzień bilansowy. Na potrzeby wyceny nie wydziela się opcji wbudowanych w papiery wartościowe.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2017 zastosowano średnie ceny rynkowe z 31 grudnia 2017. Niepłynne akcje oraz pozostałe instrumenty udziałowe utrzymywane jako stała inwestycja wycenia się po koszcie z uwzględnieniem utraty wartości.

Ustalanie wyniku finansowego

Przychody i koszty ujmuje się w okresie, w którym zostały osiągnięte lub poniesione¹⁷. Zrealizowane zyski i straty ze sprzedaży walut obcych, złota i papierów wartościowych ujmuje się w rachunku zysków i strat, a oblicza według średniego kosztu tych aktywów.

Niezrealizowane zyski nie są ujmowane jako przychody, lecz przenoszone bezpośrednio na konto różnic z wyceny.

Niezrealizowane straty wykazuje się w rachunku zysków i strat, jeżeli na koniec roku ich kwota przekracza wcześniejsze zyski z wyceny ujęte na odpowiednim koncie różnic z wyceny. Niezrealizowane straty z tytułu określonego papieru wartościowego, waluty lub złota nie podlegają kompensacie z niezrealizowanymi zyskami z tytułu innych papierów wartościowych, walut lub złota. W wypadku gdy niezrealizowana strata na takiej pozycji jest wykazywana w rachunku zysków i strat, średni koszt tej pozycji zostaje obniżony do wysokości kursu lub ceny rynkowej na koniec roku. Niezrealizowane straty z tytułu swapów procentowych ujęte w rachunku zysków i strat na koniec roku podlegają rozliczeniu w kolejnych latach.

Straty z tytułu utraty wartości wykazuje się w rachunku zysków i strat i nie odwraca się ich w kolejnych latach, chyba że utrata wartości się zmniejszyła, a zmniejszenie to można powiązać z konkretnym zdarzeniem, które nastąpiło po początkowym ujęciu utraty wartości.

Premię i dyskonto z tytułu papierów wartościowych amortyzuje się do upływu terminu umownego.

Transakcje odwracalne

Transakcje odwracalne to operacje, w których EBC kupuje lub sprzedaje aktywa na podstawie umów z przyrzeczeniem odkupu bądź przeprowadza zabezpieczone operacje kredytowe.

Umowa z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo) polega na sprzedaży papierów wartościowych za gotówkę z jednoczesnym zobowiązaniem się do odkupu tych papierów od kontrahenta w określonym terminie i po uzgodnionej cenie. Umowy

---

¹⁷ W odniesieniu do rozliczeń międzyokresowych i rezerw celowych z tytułu kosztów administracyjnych stosuje się minimalny próg 100 000 EUR.

repo wykazuje się w pasywach bilansu jako zabezpieczone depozyty. Papiery wartościowe sprzedane w ramach umów repo pozostają w bilansie EBC.

Umowa z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) polega na kupnie papierów wartościowych za gotówkę z jednoczesnym zobowiązaniem się do ich odsprzedaży kontrahentowi w określonym terminie i po uzgodnionej cenie. Umowy reverse repo wykazuje się w aktywach bilansu jako zabezpieczone pożyczki, ale nie uwzględnia się ich w zasobach papierów wartościowych EBC.

Transakcje odwracalne (w tym pożyczki papierów wartościowych) przeprowadzone w ramach programu prowadzonego przez wyspecjalizowany podmiot ujmuje się w bilansie jedynie wówczas, gdy złożono zabezpieczenie w gotówce, która nie została następnie zainwestowana.

Instrumenty pozabilansowe

Przy obliczaniu zysków i strat z tytułu różnic kursowych w pozycji walutowej netto uwzględnia się instrumenty walutowe, tj. walutowe transakcje forward, terminowe części swapów walutowych i inne instrumenty polegające na wymianie jednej waluty na inną w przyszłym terminie.

Aktualizację wyceny instrumentów na stopy procentowe przeprowadza się dla każdego instrumentu oddzielnie. Dienne zmiany wysokości zmiennego depozytu, który zabezpiecza otwarte kontrakty futures na stopy procentowe, oraz swapy procentowe rozliczane za pośrednictwem partnera centralnego ujmuje się w rachunku zysków i strat. Transakcje forward na papierach wartościowych i swapy procentowe nierozliczane przez partnera centralnego wycenia się według ogólnie przyjętych metod wyceny na podstawie dostępnych cen i stóp rynkowych oraz współczynników dyskonta za okres od dnia rozliczenia do dnia wyceny.

Zdarzenia po dniu bilansowym

Wartości aktywów i zobowiązań koryguje się o zdarzenia zaistniałe między dniem bilansowym a dniem, w którym Zarząd zezwala na przekazanie rocznego sprawozdania finansowego EBC Radzie Prezesów do zatwierdzenia, jeżeli zdarzenia te mają istotny wpływ na stan aktywów lub pasywów na dzień bilansowy.

Ważne zdarzenia po dniu bilansowym, które nie wpływają na stan aktywów i pasywów na dzień bilansowy, ujawnia się w notach do sprawozdania finansowego.

Salda w ramach ESBC / salda w ramach Eurosystemu

Salda w ramach ESBC wynikają przede wszystkim z płatności transgranicznych w obrębie UE rozliczanych w euro w pieniądzu banku centralnego. Transakcje te są w większości inicjowane przez podmioty prywatne (tj. instytucje kredytowe,

przedsiębiorstwa i osoby fizyczne). Rozliczane są w systemie TARGET2 (system transeuropejskiego zautomatyzowanego błyskawicznego rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym) i powodują powstanie sald wzajemnych rozliczeń na rachunkach banków centralnych UE w tym systemie. Salda te są codziennie kompensowane, a następnie przenoszone na EBC, tak aby na koniec każdy krajowy bank centralny miał tylko jedno saldo wzajemnych rozliczeń – wobec EBC. Płatności dokonywane przez EBC i rozliczane w systemie TARGET2 wpływają również na poszczególne saldo wzajemnych rozliczeń. Salda te w księgach EBC reprezentują należności lub zobowiązania netto poszczególnych krajowych banków centralnych wobec reszty Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC). Salda w ramach Eurosystemu między krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro a EBC wynikające z TARGET2, podobnie jak inne saldo w ramach Eurosystemu denominowane w euro (np. tymczasowy podział zysku między krajowe banki centralne), przedstawia się w bilansie EBC w ujęciu netto jako jedno saldo, po stronie aktywów lub pasywów, i wykazuje w pozycji „Pozostałe należności w ramach Eurosystemu (netto)” lub „Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)”. Salda w ramach ESBC pomiędzy krajowymi bankami centralnymi spoza strefy euro a EBC wynikające z uczestnictwa w systemie TARGET2¹⁸ wykazuje się w pozycji „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”.

Salda w ramach Eurosystemu wynikające z przydziału banknotów euro w Eurosystemie wykazuje się w ujęciu netto jako jedno saldo aktywów w pozycji „Należności z tytułu przydziału banknotów euro w ramach Eurosystemu”(zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości).

Salda w ramach Eurosystemu wynikające z przekazania do EBC dewizowych aktywów rezerwowych przez krajowe banki centralne przystępujące do Eurosystemu są denominowane w euro i wykazywane w pozycji „Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw dewizowych”.

Ujęcie księgowe aktywów trwałych

Aktywa trwałe, w tym wartości niematerialne i prawne, ale z wyłączeniem gruntów i dzieł sztuki, wycenia się według kosztu pomniejszonego o amortyzację. Grunty i dzieła sztuki wycenia się według kosztu. Główną siedzibę EBC wycenia się według kosztu pomniejszonego o amortyzację z uwzględnieniem utraty wartości. Na potrzeby amortyzacji głównej siedziby EBC koszty przypisuje się do właściwych pozycji składowych aktywów, które będą amortyzowane przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację nalicza się metodą liniową za przewidywany okres użytkowania składnika aktywów, począwszy od następnego kwartału po przekazaniu go do użytkowania. Do głównych kategorii aktywów stosuje się następujące okresy użytkowania:

¹⁸ Na dzień 31 grudnia 2017 w systemie TARGET2 uczestniczyły następujące krajowe banki centralne spoza strefy euro: Българска народна банка (Narodowy Bank Bułgarii), Danmarks Nationalbank, Hrvatska narodna banka, Narodowy Bank Polski i Banca Națională a României.

Budynki	20, 25 lub 50 lat
Instalacje techniczne	10 lub 15 lat
Urządzenia techniczne	4, 10 lub 15 lat
Komputery, związane z nimi oprogramowanie i sprzęt oraz pojazdy mechaniczne	4 lata
Meble	10 lat

Okres amortyzacji kapitalizowanych nakładów remontowych dotyczących obecnie wynajmowanych obiektów koryguje się w celu uwzględnienia zdarzeń mających wpływ na przewidywany okres użytkowania danego składnika aktywów.

Od 2017 roku EBC przeprowadza coroczny test na utratę wartości swojej siedziby zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 36 „Utrata wartości aktywów”. W razie stwierdzenia przesłanki wskazującej na potencjalną utratę wartości siedziby głównej szacuje się kwotę możliwą do odzyskania. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa niż wartość księgowa netto, w rachunku zysków i strat ujmuje się odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Aktywa trwale o koszcie początkowym poniżej 10 000 EUR są odpisywane w koszty w roku nabycia.

Aktywa trwale, które spełniają kryteria kapitalizacji, ale są jeszcze w trakcie budowy lub opracowania, ujmuje się w pozycji „Środki trwale w budowie”. Po przekazaniu tych aktywów do użytkowania związane z nimi koszty zostają przeksięgowane do odpowiednich pozycji aktywów trwałych.

Świadczenia zapewniane przez EBC po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

EBC prowadzi dla swoich pracowników, członków Zarządu i zatrudnianych przez siebie członków Rady ds. Nadzoru programy określonych świadczeń.

Program emerytalny dla pracowników jest finansowany z aktywów ulokowanych w długoterminowym funduszu świadczeń pracowniczych. Obowiązkowe składki odprowadzane przez EBC i pracowników są uwzględniane w filarze o określonych świadczeniach. W celu uzyskania dodatkowych świadczeń pracownicy mogą odprowadzać dobrowolnie dodatkowe składki w ramach filaru o określonej składce¹⁹. Wielkość dodatkowych świadczeń zależy od kwoty dobrowolnych składek oraz uzyskanego z nich zwrotu.

W odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia i pozostałych świadczeń długoterminowych na rzecz członków Zarządu i zatrudnianych przez EBC członków Rady ds. Nadzoru stosuje się rozwiązanie bez wydzielonej puli aktywów. W przypadku pracowników rozwiązanie bez wydzielonej puli aktywów stosuje się do

¹⁹ Zgromadzone przez pracownika środki z dobrowolnych składek mogą zostać przez niego wykorzystane w momencie przejścia na emeryturę do nabycia dodatkowej emerytury. Od tego momentu emerytura ta będzie włączona do zobowiązania z tytułu określonych świadczeń.

świadczeń po okresie zatrudnienia innych niż emerytalne i pozostałych świadczeń długoterminowych oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Zobowiązanie netto z tytułu określonych świadczeń

Zobowiązanie z tytułu programu określonych świadczeń, w tym pozostałych świadczeń długoterminowych oraz świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy, wykazane w bilansie w pozycji „Pozostałe pasywa”, to wartość bieżąca zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy pomniejszona o wartość godziwą aktywów programu, z których finansowane jest to zobowiązanie.

Wysokość zobowiązania z tytułu określonych świadczeń jest obliczana co roku przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych. Wartość bieżącą tego zobowiązania oblicza się przez zdyskontowanie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych stopą określoną na podstawie rynkowej rentowności – na dzień bilansowy – obligacji korporacyjnych w euro o wysokiej jakości, których termin wykupu jest zbliżony do terminu realizacji odnośnego zobowiązania emerytalnego.

Zyski i straty aktuarialne mogą powstać w wyniku późniejszych korekt – gdy faktyczne wyniki różnią się od założeń aktuarialnych – lub wskutek zmian tych założeń.

Koszty netto z tytułu określonych świadczeń

Koszty netto z tytułu określonych świadczeń dzieli się na składniki wykazywane w rachunku zysków i strat oraz ponowną wycenę świadczeń po okresie zatrudnienia ujmowaną w bilansie w pozycji „Różnice z wyceny”.

Kwota netto obciążająca rachunek zysków i strat obejmuje:

- (a) koszty bieżącego zatrudnienia dotyczące określonych świadczeń naliczonych za rok obrotowy;
- (b) koszty wcześniejszego zatrudnienia dotyczące określonych świadczeń wynikających ze zmiany programu;
- (c) odsetki netto według stopy dyskontowej od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń;
- (d) ponowną wycenę dotyczącą pozostałych świadczeń długoterminowych, i świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy o charakterze długoterminowym, ujętą w całości.

Kwota netto ujęta w pozycji „Różnice z wyceny” obejmuje następujące pozycje:

- (a) zyski i straty aktuarialne dotyczące zobowiązania z tytułu określonych świadczeń;

- (b) faktyczny zwrot z aktywów programu, z wyłączeniem kwot uwzględnionych w odsetkach netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń;
- (c) wszelkie zmiany wysokości pułapu aktywów, z wyłączeniem kwot uwzględnionych jako odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń.

Kwoty te są co roku wyceniane przez niezależnego aktuarium, tak aby zobowiązanie zostało ujęte w sprawozdaniu finansowym we właściwej wysokości.

Banknoty w obiegu

Emisję banknotów euro prowadzi Eurosystem, czyli EBC i krajowe banki centralne ze strefy euro²⁰. Łączna wartość banknotów euro w obiegu jest rozdzielana między banki centralne z Eurosystemu w ostatnim dniu roboczym każdego miesiąca zgodnie z kluczem przydziału banknotów²¹.

Udział EBC wynosi 8% łącznej wartości banknotów euro w obiegu, wykazywanej w bilansie w pozycji pasywów „Banknoty w obiegu”, i jest zabezpieczony na należnościach od krajowych banków centralnych. Należności te są oprocentowane²², a wykazuje się je w pozycji „Należności w ramach Eurosystemu” jako „Należności z tytułu przydziału banknotów euro w ramach Eurosystemu” (zob. punkt „Salda w ramach ESBC / salda w ramach Eurosystemu” w opisie zasad rachunkowości). Przychody z tytułu odsetek od tych należności wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek związane z przydziałem banknotów euro w ramach Eurosystemu”.

Tymczasowy podział zysku

Kwota równa sumie dochodu EBC z tytułu banknotów euro w obiegu i dochodu z tytułu papierów wartościowych na potrzeby polityki pieniężnej zakupionych w ramach (a) programu dotyczącego rynków papierów wartościowych, (b) trzeciego programu skupu obligacji zabezpieczonych, (c) programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami oraz (d) programu skupu aktywów sektora publicznego jest rozdzielana w styczniu następnego roku, chyba że Rada Prezesów zdecyduje inaczej²³. Podziałowi podlega cała kwota, chyba że przewyższa ona zysk netto EBC za dany rok, i z zastrzeżeniem ewentualnych decyzji Rady

²⁰ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie emisji banknotów euro (wersja przekształcona) (EBC/2010/29), Dz.U. L 35 z 9.2.2011, s. 26, z późniejszymi zmianami.

²¹ „Klucz przydziału banknotów” oznacza wartości procentowe wynikające z uwzględnienia udziału EBC w łącznej wartości emisji banknotów euro i zastosowania klucza kapitałowego do udziału krajowych banków centralnych w tej łącznej wartości.

²² Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/2248 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie podziału dochodów pieniężnych krajowych banków centralnych państw członkowskich, których walutą jest euro (EBC/2016/36), Dz.U. L 347 z 20.12.2016, s. 26.

²³ Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2015/298 z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie tymczasowego podziału dochodu EBC (wersja przekształcona) (EBC/2014/57), Dz.U. L 53 z 25.2.2015, s. 24, z późniejszymi zmianami.

Prezesów o zasileniu rezerwy na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota. Rada Prezesów może też zdecydować o pomniejszeniu kwoty dochodu z tytułu banknotów euro w obiegu, która jest przeznaczona do podziału, o wysokość kosztów poniesionych przez EBC w związku z emisją i obsługą banknotów euro.

Inne zagadnienia

Rada UE, zgodnie z art. 27 Statutu ESBC i na podstawie rekomendacji Rady Prezesów EBC, zatwierdziła wybór firmy Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft z siedzibą w Stuttgarcie (Republika Federalna Niemiec) na niezależnego biegłego rewidenta EBC na okres pięciu lat, do końca roku obrotowego 2017.

Noty objaśniające do bilansu

1 Złoto i należności w złocie

Na dzień 31 grudnia 2017 EBC posiadał zasób złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości w ilości 16 229 522 uncji²⁴. W 2017 roku nie dokonano żadnych transakcji na złocie, zatem zasób ten nie zmienił się w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2016. Spadek równowartości zasobu złota w euro wynikał z obniżenia się ceny rynkowej tego kruszcu wyrażonej w euro (zob. punkt „Złoto oraz aktywa i pasywa w walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 14 „Różnice z wyceny”).

2 Należności od rezydentów i nierezydentów strefy euro w walutach obcych

2.1 Należności od MFW

Pozycja ta obejmuje specjalne prawa ciągnięcia (SDR) w posiadaniu EBC na dzień 31 grudnia 2017. Wynika z porozumienia z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) w sprawie sprzedaży i kupna SDR, na mocy którego MFW jest upoważniony do organizowania w imieniu EBC sprzedaży i kupna SDR za euro, pod warunkiem nieprzekroczenia określonego stanu minimalnego i maksymalnego. Na potrzeby rachunkowości SDR są traktowane jak waluta obca (zob. punkt „Aktywa i pasywa w złocie i walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości). Obniżenie równowartości zasobów SDR w posiadaniu EBC w euro było spowodowane deprecjacją SDR wobec euro w roku 2017.

2.2 Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne oraz należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych

Te dwie pozycje obejmują środki na rachunkach w bankach i kredyty w walutach obcych oraz inwestycje w papiery wartościowe w dolarach amerykańskich, jenach i juanach (renminbi).

---

²⁴ Czyli 504,8 tony.

Należności od nierezydentów strefy euro	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Rachunki bieżące	6 793 888 796	6 844 526 120	(50 637 324)
Depozyty rynku pieniężnego	2 316 566 582	2 005 810 644	310 755 938
Transakcje reverse repo	0	503 747 273	(503 747 273)
Inwestycje w papiery wartościowe	34 650 188 561	41 066 843 366	(6 416 654 805)
Razem	43 760 643 939	50 420 927 403	(6 660 283 464)

Należności od rezydentów strefy euro	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Rachunki bieżące	1 022 379	1 211 369	(188 990)
Depozyty rynku pieniężnego	2 422 295 400	1 964 182 715	458 112 685
Transakcje reverse repo	1 288 251 480	507 541 979	780 709 501
Razem	3 711 569 259	2 472 936 063	1 238 633 196

Łączna wartość tych pozycji obniżyła się w 2017 roku, głównie na skutek deprecjacji dolara i jena względem euro.

Na dzień 31 grudnia 2017 zasoby netto walut obcych w posiadaniu EBC²⁵ przedstawiały się następująco:

	2017 (mln jednostek waluty)	2016 (mln jednostek waluty)
USD	46 761	46 759
JPY	1 093 563	1 091 844
CNY	3 755	0

W pierwszej połowie 2017 EBC wprowadził w życie decyzję Rady Prezesów o zainwestowaniu niewielkiej części rezerw dewizowych w juana renminbi (CNY). Inwestycji dokonano przez zmianę składu rezerw dewizowych EBC. EBC sprzedał niewielką część posiadanych przez siebie dolarów amerykańskich i zainwestował całą uzyskaną kwotę w juana²⁶.

3 Pozostałe należności od instytucji kredytowych ze strefy euro w euro

Na dzień 31 grudnia 2017 pozycja ta obejmowała rachunki bieżące rezydentów strefy euro wynoszące 143,3 mln EUR (2016: 98,6 mln EUR).

²⁵ Zasoby te obejmują aktywa pomniejszone o zobowiązania w odnośnych walutach obcych, podlegające aktualizacji wyceny z tytułu różnic kursowych. Wykazuje się je w pozycjach „Należności od nierezydentów strefy euro w walutach obcych”, „Należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych”, „Rozliczenia międzyokresowe” (po stronie aktywów), „Różnice z aktualizacji wyceny instrumentów pozabilansowych” (po stronie pasywów) oraz „Rozliczenia międzyokresowe” (po stronie pasywów), z uwzględnieniem walutowych transakcji forward i swap wykazywanych pozabilansowo. Nie uwzględnia się tu zysków cenowych z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych w walutach obcych.

²⁶ Zob. komunikat prasowy EBC z 13 czerwca 2017.

4 Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro

4.1 Papiery wartościowe na potrzeby polityki pieniężnej

Na dzień 31 grudnia 2017 pozycja ta obejmowała papiery wartościowe nabyte przez EBC w ramach trzech programów skupu obligacji zabezpieczonych (CBPP1, CBPP2 i CBPP3), programu dotyczącego rynków papierów wartościowych (SMP), programu skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami (ABSPP) i programu skupu aktywów sektora publicznego (PSPP)²⁷.

Zakupy w ramach programu CBPP1 zostały w pełni zrealizowane do 30 czerwca 2010, a program CBPP2 dobiegł końca 31 października 2012. O zaprzestaniu dalszych zakupów w ramach SMP Rada Prezesów zadecydowała 6 września 2012.

W 2017 roku Eurosystem kontynuował zakupy papierów wartościowych w ramach programu skupu aktywów (APP), który obejmuje programy CBPP3, ABSPP i PSPP oraz program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw (CSPP)²⁸. Miesięczna kwota łącznych zakupów netto w ramach programu APP realizowanych przez krajowe banki centralne i EBC wynosiła średnio 80 mld EUR do marca 2017 i 60 mld EUR od kwietnia 2017 do końca roku. Zgodnie z decyzją Rady Prezesów z października 2017²⁹ zakupy te mają być kontynuowane na miesięczną kwotę 30 mld EUR od stycznia do września 2018, a w razie potrzeby jeszcze dłużej – w każdym razie tak długo, aż Rada stwierdzi trwałe dostosowanie ścieżki inflacji odpowiadające celowi inflacyjnemu. Równoległe z zakupami netto reinwestowane będą spłaty kapitału z tytułu zapadających papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP.

Papiery wartościowe zakupione w ramach wszystkich tych programów wycenia się według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem utraty wartości (zob. punkt „Papiery wartościowe” w opisie zasad rachunkowości).

Poniżej przedstawiono zamortyzowany koszt papierów wartościowych utrzymywanych przez EBC, a także ich wartość rynkową³⁰ (która nie jest wykazywana w bilansie, a przedstawiona została jedynie dla porównania):

²⁷ EBC nie skupuje papierów wartościowych w ramach programu CSPP.

²⁸ Więcej informacji o programie APP można znaleźć na [stronie internetowej EBC](#).

²⁹ Zob. komunikat prasowy EBC z 26 października 2017.

³⁰ Wartości rynkowe są orientacyjne. Wyprowadza się je z kwotowań rynkowych, a gdy ich nie ma – szacuje za pomocą modeli wewnętrznych stosowanych przez Eurosystem.

	2017 EUR		2016 EUR		Zmiana EUR	
	Zamortyzowany koszt	Wartość rynkowa	Zamortyzowany koszt	Wartość rynkowa	Zamortyzowany koszt	Wartość rynkowa
Pierwszy program skupu obligacji zabezpieczonych	618 533 956	654 666 968	1 032 305 522	1 098 106 253	(413 771 566)	(443 439 285)
Drugi program skupu obligacji zabezpieczonych	385 880 413	421 794 246	690 875 649	743 629 978	(304 995 236)	(321 835 732)
Trzeci program skupu obligacji zabezpieczonych	19 732 748 768	19 958 910 843	16 550 442 553	16 730 428 857	3 182 306 215	3 228 481 986
Program dotyczący rynków papierów wartościowych	6 644 212 912	7 554 660 470	7 470 766 415	8 429 995 853	(826 553 503)	(875 335 383)
Program skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami	25 014 963 778	25 044 597 490	22 800 124 065	22 786 088 513	2 214 839 713	2 258 508 977
Program skupu aktywów sektora publicznego	175 989 921 047	177 087 513 888	112 270 760 463	112 958 545 591	63 719 160 584	64 128 968 297
Razem	228 386 260 874	230 722 143 905	160 815 274 667	162 746 795 045	67 570 986 207	67 975 348 860

Obniżenie się zamortyzowanego kosztu portfeli utrzymywanych w ramach pierwszego i drugiego programu CBPP oraz programu SMP wynikało z wykupu papierów.

Rada Prezesów regularnie ocenia ryzyko finansowe związane z papierami wartościowymi utrzymywanymi w ramach wszystkich programów.

Co roku przeprowadza się, na podstawie danych na koniec roku, testy na utratę wartości, które zatwierdza Rada Prezesów. W ramach tych testów wskaźniki utraty wartości ocenia się dla każdego programu osobno. W przypadkach, w których zaobserwowano te wskaźniki, przeprowadzono dalszą analizę, aby upewnić się, czy zdarzenie powodujące utratę wartości nie wpłynęło na przepływy pieniężne związane z papierami bazowymi. Wyniki tegorocznych testów nie wskazały na potrzebę ujęcia strat z tytułu papierów wartościowych utrzymywanych w 2017 roku w portfelach prowadzonych na potrzeby polityki pieniężnej.

5 Należności w ramach Eurosystemu

5.1 Należności z tytułu przydziału banknotów euro w ramach Eurosystemu

Na pozycję tę składają się należności EBC od krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu przydziału banknotów euro w ramach Eurosystemu (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości). Odsetki z tytułu tych należności nalicza się codziennie według ostatniej dostępnej krańcowej stopy procentowej zastosowanej przez Eurosystem w przetargach na podstawowe operacje refinansujące³¹ (zob. nota 22.2 „Przychody z tytułu odsetek związane z przydziałem banknotów euro w ramach Eurosystemu”).

³¹ Od 16 marca 2016 stopa procentowa stosowana przez Eurosystem w przetargach na podstawowe operacje refinansujące wynosi 0,00%.

6 Pozostałe aktywa

6.1 Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne

Na dzień 31 grudnia 2017 pozycja ta obejmowała następujące kategorie aktywów:

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Koszt			
Grunty i budynki	1 006 108 554	1 011 662 911	(5 554 357)
Instalacje techniczne	221 866 010	221 888 762	(22 752)
Sprzęt i oprogramowanie komputerowe	109 919 236	88 893 887	21 025 349
Sprzęt, meble i pojazdy mechaniczne	95 383 187	96 197 706	(814 519)
Środki trwałe w budowie	3 364 162	3 024 459	339 703
Pozostałe aktywa trwałe	10 082 651	9 713 742	368 909
Koszt razem	1 446 723 800	1 431 381 467	15 342 333
Umorzenie			
Grunty i budynki	(95 622 635)	(72 284 513)	(23 338 122)
Instalacje techniczne	(47 644 949)	(31 590 282)	(16 054 667)
Sprzęt i oprogramowanie komputerowe	(74 188 322)	(57 935 440)	(16 252 882)
Sprzęt, meble i pojazdy mechaniczne	(31 856 677)	(29 107 438)	(2 749 239)
Pozostałe aktywa trwałe	(1 393 040)	(1 138 207)	(254 833)
Umorzenie razem	(250 705 623)	(192 055 880)	(58 649 743)
Wartość księgową netto	1 196 018 177	1 239 325 587	(43 307 410)

Wzrost netto kategorii „Sprzęt i oprogramowanie komputerowe” odzwierciedla inwestycje w serwery, urządzenia pamięci, elementy sieci i oprogramowanie w celu rozbudowy istniejącej infrastruktury informatycznej.

W odniesieniu do siedziby EBC przeprowadzono na koniec roku test na utratę wartości, który nie wykazał potrzeby dokonania odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

6.2 Inne aktywa finansowe

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim zainwestowane fundusze własne EBC utrzymywane jako drugostronne księgowanie kapitału i rezerw kapitałowych oraz rezerwy celowej na ryzyko kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota. Wykazano w niej także 3211 udziałów w Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS), których koszt nabycia wyniósł 41,8 mln EUR.

Na pozycję tę składają się:

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Rachunki bieżące w euro	30 000	30 000	0
Papiery wartościowe w euro	18 416 779 029	19 113 074 101	(696 295 072)
Umowy reverse repo w euro	2 043 990 172	1 463 994 460	579 995 712
Inne aktywa finansowe	41 833 941	41 830 662	3 279
Razem	20 502 633 142	20 618 929 223	(116 296 081)

Spadek netto tej pozycji w 2017 roku wynikał głównie z obniżenia wartości rynkowej papierów wartościowych w euro utrzymywanych w portfelu funduszy własnych EBC.

6.3 Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych

Na pozycję tę składają się głównie zmiany w wycenie walutowych transakcji swap i forward nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2017 (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”). Te zmiany w wycenie wynoszą 450,3 mln EUR (2016: 837,4 mln EUR) i wynikają z różnicy między wartością tych transakcji w przeliczeniu na euro według kursów obowiązujących na dzień bilansowy a ich wartością w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na ten dzień (zob. punkty „Instrumenty pozabilansowe” i „Aktywa i pasywa w złotych i walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości).

W pozycji tej zawarte są również zyski z wyceny otwartych swapów procentowych (zob. nota 18 „Swapy procentowe”).

6.4 Rozliczenia międzyokresowe

W 2017 roku pozycja ta obejmowała naliczone odsetki kuponowe od papierów wartościowych, w tym odsetki wypłacone przy ich nabyciu, w kwocie 2476,3 mln EUR (2016: 1924,5 mln EUR) (zob. nota 2.2 „Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne oraz należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych”, nota 4 „Papiery wartościowe rezydentów strefy euro w euro” i nota 6.2 „Inne aktywa finansowe”).

Wykazano tu także: (a) rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu wspólnych przedsięwzięć Eurosystemu (zob. nota 27 „Pozostałe przychody”), (b) pozostałe rozliczenia międzyokresowe oraz (c) naliczone odsetki z tytułu innych aktywów finansowych.

6.5 Pozycje różne

Pozycja ta obejmuje kwoty naliczone w ramach tymczasowego podziału zysku EBC (zob. punkt „Tymczasowy podział zysku” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 11.2 „Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto”).

Obejmuje ona także salda w kwocie 491,6 mln EUR (2016: 804,3 mln EUR) dotyczące walutowych transakcji swap i forward otwartych na dzień 31 grudnia 2017, wynikające z różnicy między wartością tych transakcji w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na dzień bilansowy a ich wartością w euro przy początkowym ujęciu (zob. punkt „Instrumenty pozabilansowe” w opisie zasad rachunkowości).

7 Banknoty w obiegu

Pozycja ta obejmuje 8-procentowy udział EBC w łącznej wartości banknotów euro w obiegu (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości).

8 Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro

W ramach programów pożyczania papierów wartościowych nabytych w programie PSPP banki centralne z Eurosystemu mają możliwość przyjmowania – jako zabezpieczenia – również środków pieniężnych, bez konieczności ich reinwestowania. W przypadku EBC operacje takie prowadzi wyspecjalizowany podmiot.

Na dzień 31 grudnia 2017 saldo nierozliczonych pożyczek papierów wartościowych udzielonych w ramach programu PSPP instytucjom kredytowym ze strefy euro wynosiło 1,1 mld EUR (2016: 1,9 mld EUR). Środki pieniężne otrzymane jako zabezpieczenie zostały przeniesione na rachunki w systemie TARGET2. Ponieważ na koniec roku środki te nie były zainwestowane, odnośne transakcje ujęto w bilansie (zob. punkt „Transakcje odwracalne” w opisie zasad rachunkowości)³².

---

³² Transakcje pożyczania papierów wartościowych, w wyniku których na koniec roku nie powstaje niezainwestowane zabezpieczenie gotówkowe, są wykazywane pozabilansowo (zob. nota 16 „Programy pożyczek papierów wartościowych”).

9 Zobowiązania wobec innych rezydentów strefy euro w euro

9.1 Pozostałe zobowiązania

Saldo tej pozycji wynosi 1150,1 mln EUR (2016: 1060,0 mln EUR) i obejmuje depozyty lub wpłaty środków przyjęte przez EBC i dokonane przez uczestników systemów EURO1 i RT1³³ lub w ich imieniu, wykorzystywane jako fundusz gwarancyjny w odniesieniu do systemu EURO1 lub do ułatwienia rozliczeń w systemie RT1.

10 Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro

Na dzień 31 grudnia 2017 głównym elementem tej pozycji było zobowiązanie w kwocie 10,1 mld EUR (2016: 4,1 mld EUR) z tytułu tymczasowej wzajemnej umowy walutowej z Bankiem Rezerwy Federalnej w Nowym Jorku. W ramach tej umowy System Rezerwy Federalnej (Fed) dostarcza EBC dolary amerykańskie poprzez transakcje swap, w celu zapewnienia kontrahentom Eurosystemu krótkoterminowego finansowania w tej walucie. Jednocześnie EBC zawiera transakcje swap z pozycją skorelowaną (back-to-back) z krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro, które wykorzystują uzyskane w ten sposób środki do prowadzenia operacji zasilających w płynność w dolarach amerykańskich, w formie transakcji odwracalnych, z kontrahentami Eurosystemu. Wskutek zawarcia transakcji swap back-to-back powstały rozrachunki w ramach Eurosystemu między EBC a krajowymi bankami centralnymi (zob. nota 11.2 „Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)”). Transakcje swap zawierane z Fedem i krajowymi bankami centralnymi ze strefy euro powodują ponadto powstanie należności i zobowiązań terminowych, które są wykazywane pozabilansowo (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”).

Pozycja ta obejmowała również kwotę 6,1 mld EUR (2016: 9,5 mld EUR), na którą składały się salda prowadzonych przez EBC rachunków banków centralnych spoza strefy euro, wynikające z transakcji przetwarzanych w systemie TARGET2 lub drugostronnego księgowania tych transakcji. Spadek tych sald w 2017 roku wynikał z płatności dokonanych przez nierezydentów strefy euro na rzecz jej rezydentów.

Pozostałą część salda tej pozycji stanowiła kwota 3,4 mld EUR (2016: 3,1 mld EUR) z tytułu nierozliczonych pożyczek papierów wartościowych z programu PSPP udzielonych nierezydentom strefy euro; zabezpieczeniem tych transakcji były środki pieniężne, które zostały przeniesione na konta w systemie TARGET2 (zob. nota 8 „Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro”).

³³ EURO1 i RT1 to systemy płatności prowadzone przez ABE CLEARING S.A.S à capital variable (EBA Clearing).

11 Zobowiązania w ramach Eurosystemu

11.1 Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw dewizowych

Pozycja ta obejmuje zobowiązania wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu dewizowych aktywów rezerwowych przekazanych do EBC z chwilą przystąpienia do Eurosystemu. W roku 2017 saldo tej pozycji się nie zmieniło.

	Od 01.01.2015 EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1 435 910 943
Deutsche Bundesbank	10 429 623 058
Eesti Pank	111 729 611
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	672 637 756
Bank of Greece	1 178 260 606
Banco de España	5 123 393 758
Banque de France	8 216 994 286
Banca d'Italia	7 134 236 999
Central Bank of Cyprus	87 679 928
Latvijas Banka	163 479 892
Lietuvos bankas	239 453 710
Banque centrale du Luxembourg	117 640 617
Bank Centrali ta' Malta / Central Bank of Malta	37 552 276
De Nederlandsche Bank	2 320 070 006
Oesterreichische Nationalbank	1 137 636 925
Banco de Portugal	1 010 318 483
Banka Slovenije	200 220 853
Národná banka Slovenska	447 671 807
Suomen Pankki – Finlands Bank	728 096 904
Razem	40 792 608 418

Odsetki od tych zobowiązań oblicza się według ostatniej dostępnej krańcowej stopy procentowej zastosowanej przez Eurosystem w przetargach na podstawowe operacje refinansujące, skorygowanej w taki sposób, by uwzględnić zerową rentowność złota wchodzącego w skład rezerw (zob. nota 22.3 „Odsetki od należności krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych rezerw dewizowych”).

11.2 Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)

W 2017 roku pozycja ta obejmowała głównie salda rozrachunków krajowych banków centralnych ze strefy euro z EBC w systemie TARGET2 (zob. punkt „Salda w ramach ESBC / salda w ramach Eurosystemu” w opisie zasad rachunkowości). Wzrost tej pozycji wynikał głównie z zakupów netto papierów wartościowych dokonanych w ramach programu APP (zob. nota 4 „Papiery wartościowe rezydentów strefy euro

w euro”); zakupy te były rozliczane poprzez rachunki w systemie TARGET2. Wpływ zakupów netto został częściowo skompensowany przez wzrost sald wynikających z transakcji swap back-to-back zawartych z krajowymi bankami centralnymi w związku z operacjami zasilającymi w płynność w dolarach amerykańskich.

Odsetki od pozycji w systemie TARGET2, z wyjątkiem sald wynikających ze swapów back-to-back związanych z operacjami zasilającymi w płynność w dolarach amerykańskich, oblicza się codziennie według ostatniej dostępnej krańcowej stopy procentowej zastosowanej przez Eurosystem w przetargach na podstawowe operacje refinansujące.

Pozycja ta obejmuje także zobowiązanie wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu tymczasowego podziału zysku EBC (zob. punkt „Tymczasowy podział zysku” w opisie zasad rachunkowości).

	2017 EUR	2016 EUR
Zobowiązania wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro w odniesieniu do TARGET2	1 263 961 444 256	1 058 484 156 256
Należności od krajowych banków centralnych ze strefy euro w odniesieniu do TARGET2	(1 047 197 405 166)	(908 249 140 203)
Zobowiązania wobec krajowych banków centralnych ze strefy euro z tytułu tymczasowego podziału zysku EBC	987 730 460	966 234 559
Pozostałe zobowiązania w ramach Eurosystemu (netto)	217 751 769 550	151 201 250 612

12 Pozostałe pasywa

12.1 Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych

Na pozycję tę składają się głównie zmiany w wycenie walutowych transakcji swap i forward nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2017 (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”). Zmiany te wynikają z różnicy między wartością tych transakcji w przeliczeniu na euro według kursów obowiązujących na dzień bilansowy a ich wartością w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na ten dzień (zob. punkty „Instrumenty pozabilansowe” i „Aktywa i pasywa w złocie i walutach obcych” w opisie zasad rachunkowości).

W pozycji tej zawarte są również straty z wyceny otwartych swapów procentowych (zob. nota 18 „Swapy procentowe”).

12.2 Rozliczenia międzyokresowe

Na dzień 31 grudnia 2017 pozycja ta obejmowała rozliczenia międzyokresowe z tytułu kosztów administracyjnych, rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu jednolitego mechanizmu nadzorczego (SSM) (zob. nota 25 „Wynik z tytułu opłat i prowizji”) oraz rozliczenia międzyokresowe z tytułu instrumentów finansowych.

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu kosztów administracyjnych	41 447 444	20 723 173	20 724 271
Instrumenty finansowe	6 767 861	3 621 142	3 146 719
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	28 068 263	41 089 798	(13 021 535)
Rezerwy dewizowe przekazane do EBC	0	3 611 845	(3 611 845)
Razem	76 283 568	69 045 958	7 237 610

12.3 Pozycje różne

W 2017 roku, podobnie jak w roku poprzednim, pozycja ta obejmowała salda walutowych transakcji swap i forward otwartych na dzień 31 grudnia 2017 w kwocie 498,3 mln EUR (2016: 714,9 mln EUR) (zob. nota 19 „Walutowe transakcje swap i forward”). Salda te wynikły z różnicy między wartością tych transakcji w przeliczeniu na euro po średnim koszcie danej waluty na dzień bilansowy a ich wartością w euro przy początkowym ujęciu (zob. punkt „Instrumenty pozabilansowe” w opisie zasad rachunkowości).

Pozycja ta obejmuje ponadto zobowiązanie netto EBC z tytułu określonych świadczeń w odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia i pozostałych świadczeń długoterminowych dla pracowników, członków Zarządu i zatrudnionych przez EBC członków Rady ds. Nadzoru. Uwzględnia ona również świadczenia przysługujące pracownikom EBC z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

*Świadczenia zapewniane przez EBC po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy*³⁴

Bilans

W bilansie wykazano następujące kwoty z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia, pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń dla pracowników z tytułu rozwiązania stosunku pracy:

³⁴ We wszystkich tabelach w tej nocie skutek zaokrąglania pozycje mogą się nie sumować. Kolumny „Zarząd i Rada” przedstawiają kwoty dotyczące Zarządu EBC i Rady ds. Nadzoru.

	2017 Pracownicy mln EUR	2017 Zarząd i Rada mln EUR	2017 Razem mln EUR	2016 Pracownicy mln EUR	2016 Zarząd i Rada mln EUR	2016 Razem mln EUR
Wartość bieżąca zobowiązania	1 510,0	28,9	1 538,9	1 361,3	27,7	1 388,9
Wartość godziwa aktywów programu	(1 017,1)	–	(1 017,1)	(878,0)	–	(878,0)
Zobowiązanie netto z tytułu określonych świadczeń ujęte w bilansie	492,9	28,9	521,8	483,3	27,7	510,9

W 2017 roku wartość bieżąca zobowiązania wobec pracowników wyniosła 1510,0 mln EUR (2016: 1361,3 mln EUR) i objęła świadczenia bez wydzielonej puli aktywów w wysokości 224,6 mln EUR (2016: 187,0 mln EUR) z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia innych niż emerytury, pozostałych świadczeń długoterminowych i świadczeń dla pracowników z tytułu rozwiązania stosunku pracy. Wartość bieżąca zobowiązania wobec członków Zarządu i Rady ds. Nadzoru, która wyniosła 28,9 mln EUR (2016: 27,7 mln EUR), dotyczy wyłącznie rozwiązań bez wydzielonej puli aktywów zapewniających świadczenia po okresie zatrudnienia i pozostałe świadczenia długoterminowe.

Rachunek zysków i strat

W 2017 roku w rachunku zysku i strat wykazano następujące kwoty:

	2017 Pracownicy mln EUR	2017 Zarząd i Rada mln EUR	2017 Razem mln EUR	2016 Pracownicy mln EUR	2016 Zarząd i Rada mln EUR	2016 Razem mln EUR
Koszty bieżącego zatrudnienia	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Koszty wcześniejszego zatrudnienia	4,1	–	4,1	–	–	–
Odsetki netto od zobowiązania netto z tytułu określonych świadczeń	10,1	0,6	10,7	9,7	0,6	10,3
<i>w tym:</i>						
<i>Koszty odsetek od zobowiązania</i>	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
<i>Przychody z tytułu odsetek od aktywów programu</i>	(18,2)	–	(18,2)	(19,5)	–	(19,5)
(Zyski)/straty z tytułu ponownej wyceny pozostałych świadczeń długoterminowych	(0,9)	0,2	(0,7)	0,6	0,1	0,7
Razem w odniesieniu do wyceny aktuarialnej	166,5	2,7	169,2	114,6	2,4	117,0
Rozwiązanie rezerwy na program wsparcia zmiany drogi zawodowej (CTS)	(9,0)	–	(9,0)	–	–	–
Razem w pozycji „Koszty osobowe” po rozwiązaniu rezerwy	157,5	2,7	160,2	114,6	2,4	117,0

W 2017 roku koszty bieżącego zatrudnienia wzrosły do 155,1 mln EUR (2016: 106,0 mln EUR), głównie w związku z wprowadzeniem w 2017 roku przejściowego programu wsparcia zmiany drogi zawodowej (Career Transition Support, CTS) skierowanego do pracowników z długim stażem pracy, mającego na celu ułatwienie dobrowolnego podjęcia pracy poza EBC na określonych warunkach. Wpływ na koszty osobowe został częściowo skompensowany przez rozwiązanie rezerwy celowej w kwocie 9,0 mln EUR, która została utworzona w związku z tym programem w 2016 roku.

Koszty wcześniejszego zatrudnienia ujęte w 2017 roku wynikają z wprowadzenia długoterminowego programu opieki, który jest programem określonych świadczeń na pokrycie kosztów opieki pozamedycznej. Koszty wcześniejszego zatrudnienia dotyczą osób otrzymujących obecnie świadczenia emerytalne, uprawnionych do uzyskania świadczeń w ramach nowego programu ze skutkiem natychmiastowym.

Zmiany wysokości zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, aktywów programu i wyników ponownej wyceny

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń były następujące:

	2017 Pracownicy mln EUR	2017 Zarząd i Rada mln EUR	2017 Razem mln EUR	2016 Pracownicy mln EUR	2016 Zarząd i Rada mln EUR	2016 Razem mln EUR
Zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń na początek okresu	1 361,3	27,7	1 388,9	1 116,7	24,1	1 140,8
Koszty bieżącego zatrudnienia	153,2	1,9	155,1	104,4	1,6	106,0
Koszty wcześniejszego zatrudnienia	4,1	–	4,1	–	–	–
Koszty odsetek od zobowiązania	28,3	0,6	28,9	29,1	0,6	29,8
Składki opłacone przez uczestników programu ³⁵	23,1	0,2	23,3	19,5	0,2	19,8
Świadczenia wypłacone	(11,9)	(0,9)	(12,7)	(8,6)	(0,8)	(9,5)
(Zyski)/straty z tytułu ponownej wyceny	(48,1)	(0,6)	(48,7)	100,2	1,9	102,1
Zobowiązanie z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu	1 510,0	28,9	1 538,9	1 361,3	27,7	1 388,9

Łączne zyski z tytułu ponownej wyceny dotyczące zobowiązania z tytułu określonych świadczeń za rok 2017 w wysokości 48,7 mln EUR były spowodowane zwiększeniem stopy dyskontowej z 2% w 2016 roku do 2,1% w 2017 roku oraz obniżeniem zakładanego przyszłego wzrostu emerytur z 1,4% w 2016 roku do 1,3% w 2017 roku.

W 2017 roku zmiany wartości godziwej aktywów programu w filarze o określonych świadczeniach w odniesieniu do pracowników były następujące:

	2017 mln EUR	2016 mln EUR
Wartość godziwa aktywów programu na początek okresu	878,0	755,3
Przychody z tytułu odsetek od aktywów programu	18,2	19,5
Zyski z tytułu ponownej wyceny	54,6	44,7
Składki opłacone przez pracodawcę	51,8	45,0
Składki opłacone przez uczestników programu	23,1	19,5
Świadczenia wypłacone	(8,6)	(6,0)
Wartość godziwa aktywów programu na koniec okresu	1 017,1	878,0

³⁵ Obowiązkowe składki odprowadzane przez pracowników wynoszą 7,4%, a opłacane przez EBC – 20,7% podstawy wynagrodzenia.

Zyski z tytułu ponownej wyceny aktywów programu zarówno w roku 2017, jak i w 2016 wynikały stąd, że faktyczny zwrot z jednostek funduszu był wyższy niż szacowane przychody z tytułu odsetek od aktywów programu.

W 2017 roku wystąpiły następujące zmiany w kwotach z tytułu ponownej wyceny (zob. nota 14 „Różnice z wyceny”):

	2017 mln EUR	2016 mln EUR
Straty z tytułu ponownej wyceny na początek okresu	(205,1)	(148,4)
Zyski z aktywów programu	54,6	44,7
Zyski/(straty) z tytułu zobowiązania	48,7	(102,1)
Straty ujęte w rachunku zysków i strat	(0,7)	0,7
Straty z tytułu ponownej wyceny wykazane w „Różnicach z wyceny” na koniec okresu	(102,5)	(205,1)

Główne założenia

Na potrzeby sporządzenia wspomnianej wyceny aktuariusz przyjął zatwierdzone przez Zarząd założenia dotyczące rachunkowości i ujawniania informacji. Zobowiązanie z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia i pozostałych świadczeń długoterminowych obliczono na podstawie następujących głównych założeń:

	2017 %	2016 %
Stopa dyskontowa	2,10	2,00
Oczekiwany zwrot z aktywów programu ³⁶	3,10	3,00
Przyszły wzrost wynagrodzeń ³⁷	2,00	2,00
Przyszły wzrost emerytur ³⁸	1,30	1,40

Ponadto dobrowolne składki pracowników odprowadzane w ramach filaru o określonej składce w 2017 roku wyniosły 149,9 mln EUR (2016: 133,2 mln EUR). Składki te są inwestowane w ramach aktywów programu, a jednocześnie rodzą odpowiednie zobowiązanie tej samej wysokości.

13 Rezerwy celowe

W tej pozycji wykazano rezerwę na ryzyka: kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota.

³⁶ Założenia te zostały użyte do obliczenia części zobowiązania EBC z tytułu określonych świadczeń, która jest finansowana z aktywów z gwarancją kapitału.

³⁷ Uwzględnia się ponadto spodziewane jednostkowe podwyżki wynagrodzeń o maksymalnie 1,8% rocznie, zależnie od wieku uczestnika programu.

³⁸ Zgodnie z zasadami programu emerytalnego EBC emerytury będą podwyższane co roku. Gdyby ogólna waloryzacja wynagrodzeń pracowników EBC była niższa od inflacji, wzrost emerytur będzie zgodny z tą waloryzacją. Natomiast jeśli ogólna waloryzacja wynagrodzeń przewyższy stopę inflacji, podwyżka emerytur zostanie określona na podstawie waloryzacji, pod warunkiem że sytuacja finansowa programu emerytalnego EBC pozwoli na taką podwyżkę.

Rezerwa ta służy do pokrycia, w zakresie wyznaczonym przez Radę Prezesów, przyszłych zrealizowanych i niezrealizowanych strat. Poziom tej rezerwy i zasadność jej dalszego utrzymywania podlega corocznej weryfikacji na podstawie dokonywanej przez EBC oceny stopnia narażenia na wymienione rodzaje ryzyka, z uwzględnieniem różnych czynników. Wysokość rezerwy łącznie z kwotą ogólnego funduszu rezerwowego nie może przekroczyć wartości kapitału EBC opłaconego przez krajowe banki centralne ze strefy euro.

Na dzień 31 grudnia 2017 rezerwa na ryzyka kursowe, stopy procentowej, kredytowe i zmian ceny złota wyniosła 7 619 884 851 EUR, czyli nie uległa zmianie w stosunku do roku 2016. Kwota ta odpowiada wysokości kapitału EBC opłaconego przez krajowe banki centralne ze strefy euro w tej dacie.

14 Różnice z wyceny

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim salda aktualizacji wyceny wynikające z niezrealizowanych zysków na aktywach, zobowiązaniach i instrumentach pozabilansowych (zob. punkty „Ustalanie wyniku finansowego”, „Aktywa i pasywa w złocie i walutach obcych”, „Papiery wartościowe” oraz „Instrumenty pozabilansowe” w opisie zasad rachunkowości). Obejmuje także aktualizację wyceny zobowiązania netto EBC z tytułu określonych świadczeń w odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia (zob. punkt „Świadczenia zapewniane przez EBC po okresie zatrudnienia, pozostałe świadczenia długoterminowe i świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 12.3 „Pozycje różne”).

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Złoto	13 664 030 012	13 926 380 231	(262 350 219)
Waluty obce	7 851 010 723	14 149 471 665	(6 298 460 942)
Papiery wartościowe i inne instrumenty	532 971 621	755 494 021	(222 522 400)
Zobowiązanie netto z tytułu określonych świadczeń w odniesieniu do świadczeń po okresie zatrudnienia	(102 540 109)	(205 078 109)	102 538 000
Razem	21 945 472 247	28 626 267 808	(6 680 795 561)

Spadek salda różnic z wyceny wynika głównie z aprecjacji euro względem dolara amerykańskiego i jena w 2017 roku.

Do wyceny na koniec roku przyjęto następujące kursy:

Kursy	2017	2016
USD/EUR	1,1993	1,0541
JPY/EUR	135,01	123,40
CNY/EUR	7,8044	7,3202
EUR/XDR	1,1876	1,2746
EUR/uncja złota	1 081,881	1 098,046

15 Kapitał i rezerwy kapitałowe

15.1 Kapitał

Subskrybowany kapitał EBC wynosi 10 825 007 069 EUR. Kapitał opłacony przez krajowe banki centralne ze strefy euro i spoza tej strefy wynosi 7 740 076 935 EUR.

Krajowe banki centralne ze strefy euro opłaciły w całości subskrybowaną przez siebie część kapitału, która od 1 stycznia 2015 wynosi 7 619 884 851 EUR, co ukazuje poniższa tabela³⁹.

	Klucz kapitałowy od 1.01.2015 ⁴⁰ %	Kapitał opłacony od 1.01.2015 EUR
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	268 222 025
Deutsche Bundesbank	17,9973	1 948 208 997
Eesti Pank	0,1928	20 870 614
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	125 645 857
Bank of Greece	2,0332	220 094 044
Banco de España	8,8409	957 028 050
Banque de France	14,1792	1 534 899 402
Banca d'Italia	12,3108	1 332 644 970
Central Bank of Cyprus	0,1513	16 378 236
Latvijas Banka	0,2821	30 537 345
Lietuvos bankas	0,4132	44 728 929
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	21 974 764
Bank Centrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	7 014 605
De Nederlandsche Bank	4,0035	433 379 158
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	212 505 714
Banco de Portugal	1,7434	188 723 173
Banka Slovenije	0,3455	37 400 399
Národná banka Slovenska	0,7725	83 623 180
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	136 005 389
Razem	70,3915	7 619 884 851

Krajowe banki centralne spoza strefy euro wpłacają 3,75% swojego udziału w subskrybowanym kapitale jako wkład w koszty operacyjne EBC. Od 1 stycznia 2015 ten wkład wynosi łącznie 120 192 083 EUR. Krajowe banki centralne spoza strefy euro nie są uprawnione do udziału w zyskach EBC ani nie są zobowiązane do pokrywania jego ewentualnych strat.

³⁹ Kwoty w tabeli przedstawiono w zaokrągleniu do pełnego euro, w związku z czym mogą się one nie sumować.

⁴⁰ Ostatnia zmiana udziałów poszczególnych banków centralnych w kluczu subskrypcji kapitału EBC nastąpiła 1 stycznia 2014. Jednak 1 stycznia 2015, w związku z wejściem Litwy do strefy euro, łączny udział krajowych banków centralnych ze strefy euro w kluczu kapitałowym dla całkowitego kapitału EBC wzrósł, natomiast łączny udział krajowych banków centralnych spoza tej strefy – zmalał. Od tego czasu nie zaszły żadne zmiany.

Kwoty wpłacone przez krajowe banki centralne spoza strefy euro są następujące:

	Klucz kapitałowy od 1.01.2015 %	Kapitał opłacony od 1.01.2015 EUR
Българска народна банка (Narodowy Bank Bułgarski)	0,8590	3 487 005
Česká národní banka	1,6075	6 525 450
Danmarks Nationalbank	1,4873	6 037 512
Hrvatska narodna banka	0,6023	2 444 963
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	5 601 129
Narodowy Bank Polski	5,1230	20 796 192
Banca Națională a României	2,6024	10 564 124
Sveriges riksbank	2,2729	9 226 559
Bank of England	13,6743	55 509 148
Razem	29,6085	120 192 083

Instrumenty pozabilansowe

16 Programy pożyczek papierów wartościowych

W ramach zarządzania funduszami własnymi Europejski Bank Centralny wprowadził program pożyczek papierów wartościowych, w ramach którego wyspecjalizowany podmiot udziela takich pożyczek w imieniu EBC.

Ponadto, zgodnie z decyzjami Rady Prezesów, EBC udostępnił do pożyczania swoje zasoby papierów wartościowych nabytych w ramach trzech programów CBPP i programu PSPP oraz te z papierów nabytych w ramach programu SMP, które spełniają kryteria kwalifikacji dla programu PSPP⁴¹.

Pożyczki papierów wartościowych są wykazywane pozabilansowo, chyba że jako ich zabezpieczenie złożono środki pieniężne, które na koniec roku pozostają niezainwestowane⁴². Na dzień 31 grudnia 2017 saldo nierozliczonych pożyczek wynosiło 13,4 mld EUR (2016: 10,9 mld EUR), z czego 7,2 mld EUR (2016: 3,9 mld EUR) przypadało na pożyczki papierów wartościowych utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej.

17 Kontrakty futures na stopy procentowe

Saldo transakcji walutowych otwartych na dzień 31 grudnia 2017, według kursów rynkowych na koniec roku, było następujące:

Kontrakty futures na stopy procentowe	2017 Wartość umowna EUR	2016 Wartość umowna EUR	Zmiana EUR
Kupno	6 518 052 197	558 770 515	5 959 281 682
Sprzedaż	6 584 789 977	2 258 798 975	4 325 991 002

Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania rezerwami dewizowymi EBC.

18 Swapy procentowe

Na dzień 31 grudnia 2017 wartość umowna otwartych swapów procentowych według stawek rynkowych na koniec roku wynosiła 415,9 mln EUR (2016: 378,3 mln EUR). Transakcje te były zawierane w ramach zarządzania rezerwami dewizowymi EBC.

⁴¹ EBC nie skupuje papierów wartościowych w ramach programu CSPP, w związku z czym nie ma zasobów, które mógłby pożyczać.

⁴² Jeżeli na koniec roku środki pieniężne otrzymane jako zabezpieczenie pozostają niezainwestowane, odnośne transakcje wykazuje się w bilansie (zob. nota 8 „Pozostałe zobowiązania wobec instytucji kredytowych ze strefy euro w euro” i nota 10 „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”).

19 Walutowe transakcje swap i forward

Zarządzanie rezerwami dewizowymi

W 2017 roku walutowe transakcje swap i forward były zawierane w ramach zarządzania rezerwami walutowymi EBC. Salda należności i zobowiązań z tytułu transakcji nierozliczonych na dzień 31 grudnia 2017, wykazane według kursów rynkowych na koniec roku, były następujące:

Walutowe transakcje swap i forward	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Należności	2 731 848 697	3 123 544 615	(391 695 918)
Zobowiązania	2 719 012 506	2 855 828 167	(136 815 661)

Operacje zasilające w płynność

Denominowane w dolarach amerykańskich należności i zobowiązania z terminem rozliczenia w roku 2017 powstały w związku z zasilaniem kontrahentów Eurosystemu w płynność w tej walucie (zob. nota 10 „Zobowiązania wobec nierezydentów strefy euro w euro”).

20 Zarządzanie operacjami zaciągania i udzielania pożyczek

W 2017 roku EBC nadal odpowiadał za zarządzanie operacjami zaciągania i udzielania pożyczek przez Unię Europejską w ramach instrumentu średnioterminowej pomocy finansowej, europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (EFSM), Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej (EFSF) i Europejskiego Mechanizmu Stabilności (ESM), a także umowy pożyczkowej z Grecją. W roku tym obsługiwał też płatności związane z tymi operacjami oraz płatności w postaci składek członkowskich na rzecz kapitału statutowego ESM.

21 Zobowiązania warunkowe z tytułu toczących się postępowań sądowych

Depozytariusze, akcjonariusze i posiadacze obligacji cypryjskich instytucji kredytowych złożyli cztery pozwy przeciwko EBC i innym instytucjom UE. Powodowie twierdzą, że ponieśli straty finansowe w wyniku działań, które ich zdaniem doprowadziły do restrukturyzacji tych instytucji w związku z programem pomocy finansowej dla Cypru. W 2014 Sąd Unii Europejskiej uznał dwanaście podobnych pozwów w całości za prawnie niedopuszczalne. W ośmiu przypadkach złożono apelację i w 2016 roku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził niedopuszczalność pozwów lub wydał wyrok na korzyść EBC. Udział EBC w działaniach prowadzących do zawarcia programu pomocy finansowej

ograniczał się do przedstawienia opinii technicznej, wspólnie z Komisją Europejską, zgodnie z porozumieniem ustanawiającym Europejski Mechanizm Stabilności, oraz wydania niewiążącej opinii na temat cypryjskiego projektu ustawy o restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych. Przyjęto zatem, że w wyniku tych postępowań EBC nie poniesie żadnych strat.

Noty objaśniające do rachunku zysków i strat

22 Wynik z tytułu odsetek

22.1 Przychody z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych

Pozycja ta obejmuje przychody z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych EBC pomniejszone o odpowiednie koszty odsetkowe. Struktura salda jest następująca:

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Przychody z tytułu odsetek od rachunków bieżących	5 111 897	1 499 288	3 612 609
Przychody z tytułu odsetek od depozytów rynku pieniężnego	54 839 007	18 095 835	36 743 172
Koszty z tytułu odsetek od umów repo	(1 101 476)	(34 017)	(1 067 459)
Przychody z tytułu odsetek od umów reverse repo	37 067 062	12 745 338	24 321 724
Przychody z tytułu odsetek od papierów wartościowych	389 779 270	304 958 993	84 820 277
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek od swapów procentowych	(109 873)	19 080	(128 953)
Przychody z tytułu odsetek od transakcji forward i swap w walutach obcych	48 575 683	33 157 253	15 418 430
Wynik z tytułu odsetek od dewizowych aktywów rezerwowych	534 161 570	370 441 770	163 719 800

Ogólny wzrost wyniku z tytułu odsetek w 2017 roku wynikał głównie z wyższych przychodów z tytułu odsetek od portfela dolarowego.

22.2 Przychody z tytułu odsetek związane z przydziałem banknotów euro w ramach Eurosystemu

Pozycja ta obejmuje przychody odsetkowe związane z 8-procentowym udziałem EBC w łącznej wartości emisji banknotów euro (zob. punkt „Banknoty w obiegu” w opisie zasad rachunkowości oraz nota 5.1 „Należności z tytułu przydziału banknotów euro w ramach Eurosystemu”). Za rok 2017 przychody te były zerowe, co było związane z tym, że średnia stopa podstawowych operacji refinansujących przez cały rok wynosiła 0%.

22.3 Odsetki od należności krajowych banków centralnych z tytułu przekazanych rezerw dewizowych

W pozycji tej wykazano odsetki wypłacone krajowym bankom centralnym ze strefy euro od ich należności z tytułu dewizowych aktywów rezerwowych przekazanych od EBC (zob. nota 11.1 „Zobowiązania stanowiące równowartość przekazanych rezerw

dewizowych”). Za rok 2017 odsetki te były zerowe, co było związane z tym, że stopa podstawowych operacji refinansujących przez cały rok wynosiła 0%.

22.4 Pozostałe przychody z tytułu odsetek oraz pozostałe koszty z tytułu odsetek

W 2017 roku pozycje te obejmowały głównie wynik z tytułu odsetek w kwocie 1,1 mld EUR (2016: 1,0 mld EUR) z tytułu papierów wartościowych zakupionych przez EBC na potrzeby polityki pieniężnej, z czego 0,6 mld EUR (2016: 0,4 mld EUR) dotyczy wyniku z tytułu odsetek od papierów wartościowych nabytych w ramach programu APP, a 0,4 mld EUR (2016: 0,5 mld EUR) – wyniku z tytułu odsetek od papierów wartościowych nabytych w ramach programu SMP; z tej kwoty 154,5 mln EUR (2016: 185,3 mln EUR) było związane z pozostającymi w posiadaniu EBC greckimi obligacjami skarbowymi nabytymi w ramach programu SMP.

Pozostałą część salda stanowią przede wszystkim przychody i koszty odsetkowe z tytułu portfela funduszy własnych EBC (zob. nota 6.2 „Inne aktywa finansowe”) i różnych innych pozycji obejmujących instrumenty oprocentowane.

23 Zrealizowane zyski/straty z tytułu operacji finansowych

Zrealizowane zyski netto z tytułu operacji finansowych w 2017 roku kształtowały się następująco:

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Zrealizowane zyski cenowe netto	22 249 008	159 456 244	(137 207 236)
Zrealizowane zyski kursowe i zyski na cenie złota netto	138 820 035	65 085 498	73 734 537
Zrealizowane zyski netto z tytułu operacji finansowych	161 069 043	224 541 742	(63 472 699)

Zrealizowane zyski cenowe netto obejmują zrealizowane zyski i straty z tytułu papierów wartościowych, kontraktów futures na stopy procentowe i swapów procentowych. Spadek zrealizowanych zysków cenowych netto w 2017 roku wynika głównie z niższych zrealizowanych zysków cenowych na papierach wartościowych z portfela dolarowego.

Ogólny wzrost zrealizowanych zysków kursowych i zysków na cenie złota netto wynika głównie ze sprzedaży niewielkiej części zasobów dolarowych w celu sfinansowania utworzenia portfela w juanach⁴³ (zob. nota 2.2 „Środki na rachunkach w bankach, inwestycje w papiery wartościowe, kredyty zagraniczne i inne aktywa zagraniczne oraz należności od rezydentów strefy euro w walutach obcych”).

⁴³ Zob. komunikat prasowy EBC z 13 czerwca 2017.

24 Odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych

W 2017 roku ujęto następujące odpisy aktualizujące wartość aktywów i pozycji finansowych:

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Niezrealizowane straty cenowe na papierach wartościowych	(78 577 070)	(148 159 250)	69 582 180
Niezrealizowane straty kursowe	(26 556 261)	(12 760)	(26 543 501)
Odpisy aktualizujące razem	(105 133 331)	(148 172 010)	43 038 679

W 2017 roku odnotowano dalszy spadek wartości rynkowej różnych papierów wartościowych w portfelu dolarowym w połączeniu ze wzrostem powiązanych rentowności, czego skutkiem były niezrealizowane straty cenowe w ciągu roku.

Niezrealizowane straty kursowe wynikają głównie z odpisu średniego kosztu nabycia posiadanych przez EBC zasobów juana do kursu wymiany na koniec 2017 roku, na skutek deprecjacji tej waluty wobec euro od momentu dokonania zakupów.

25 Wynik z tytułu opłat i prowizji

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Przychody z tytułu opłat i prowizji	452 095 734	382 191 051	69 904 683
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(12 025 845)	(10 868 282)	(1 157 563)
Wynik z tytułu opłat i prowizji	440 069 889	371 322 769	68 747 120

W 2017 roku przychody wykazane w tej pozycji obejmowały głównie opłaty nadzorcze i kary administracyjne nałożone na nadzorowane podmioty za nieprzestrzeganie unijnych przepisów bankowych dotyczących wymagań ostrożnościowych (w tym decyzji nadzorczych EBC). W kosztach wykazano głównie opłaty powiernicze oraz opłaty dla zewnętrznej firmy zarządzającej aktywami, która prowadziła zakupy kwalifikowanych papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami na zlecenie i w imieniu Eurosystemu do końca marca 2017 roku⁴⁴.

Przychody i koszty z tytułu zadań nadzorczych

W listopadzie 2014 EBC przystąpił do realizacji zadań nadzorczych, zgodnie z art. 33 rozporządzenia SSM⁴⁵. Aby pokryć koszty wykonywania tych zadań, EBC pobiera od nadzorowanych podmiotów roczne opłaty nadzorcze. W kwietniu 2016

⁴⁴ Zob. komunikat prasowy EBC z 15 grudnia 2016.

⁴⁵ Rozporządzenie Rady (UE) Nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi, Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63.

ogłosił, że opłaty za rok 2017 wyniosą 425,0 mln EUR⁴⁶. Kwota ta została obliczona na podstawie szacunkowych rocznych kosztów na rok 2017 w wysokości 464,7 mln EUR, skorygowanych o (a) nadwyżkę opłat nadzorczych naliczonych w 2016 roku, wynoszącą 41,1 mln EUR, oraz (b) kwoty zrefundowane w związku ze zmianą liczby lub statusu nadzorowanych podmiotów⁴⁷ (1,4 mln EUR).

Dochód z tytułu rocznych opłat nadzorczych za rok 2017 ustalony na podstawie kosztów faktycznie poniesionych przez EBC w związku z realizacją zadań nadzorczych wyniósł 436,7 mln EUR. Nadwyżka netto w wysokości 27,9 mln EUR wynikająca z różnicy między kosztami szacunkowymi (464,7 mln EUR) a faktycznie poniesionymi (436,7 mln EUR) za rok 2017 jest wykazana w pozycji „Rozliczenia międzyokresowe” po stronie pasywów (zob. nota 12.2 „Rozliczenia międzyokresowe”). O tę kwotę zostanie pomniejszona wysokość opłat nadzorczych za rok 2018.

EBC może również nakładać na nadzorowane podmioty kary administracyjne za nieprzebranie unijnych przepisów bankowych dotyczących wymagań ostrożnościowych (w tym decyzji nadzorczych EBC)⁴⁸. Powiązane przychody nie są uwzględniane w obliczaniu rocznych opłat nadzorczych. Zamiast tego są ujmowane jako przychody w rachunku zysków i strat i dzielone między krajowe banki centralne ze strefy euro zgodnie z zasadami podziału zysku. W 2017 roku kary nałożone przez EBC na nadzorowane podmioty wyniosły 15,3 mln EUR.

W związku z tym w 2017 roku przychód EBC z tytułu zadań w zakresie nadzoru bankowego przedstawiał się następująco⁴⁹

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Oplaty nadzorcze	436 746 219	382 151 355	54 594 864
w tym:			
<i>Oplaty dotyczące podmiotów lub grup istotnych</i>	397 493 784	338 418 328	59 075 456
<i>Oplaty dotyczące podmiotów lub grup mniej istotnych</i>	39 252 435	43 733 027	(4 480 592)
Nalożone kary administracyjne	15 300 000	0	15 300 000
Łączny przychód z tytułu zadań nadzorczych	452 046 219	382 151 355	69 894 864

Koszty związane z nadzorem bankowym wynikają z pełnienia bezpośredniego nadzoru nad bankami istotnymi, zwierzchniej kontroli nad nadzorem nad bankami mniej istotnymi oraz realizacji zadań międzywydziałowych i obsługi specjalistycznej. Obejmują także koszty z tytułu jednostek pomocniczych koniecznych do

⁴⁶ Kwota ta została zafakturowana w październiku 2017, z terminem płatności 30 listopada 2017.

⁴⁷ Zgodnie z art. 7 rozporządzenia Europejskiego Banku Centralnego (UE) Nr 1163/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie opłat nadzorczych (EBC/2014/41), Dz.U. L 311 z 31.10.2014, s. 23, w wypadku gdy (a) nadzorowany podmiot lub nadzorowana grupa podlegają nadzorowi tylko przez część okresu objętego opłatą bądź (b) status nadzorowanego podmiotu lub nadzorowanej grupy ulega zmianie z istotnego na mniej istotny lub odwrotnie, kwota opłaty nadzorczej dotyczącej danego podmiotu jest odpowiednio korygowana. Kwoty otrzymane lub zwrócone z tego tytułu uwzględnia się podczas obliczania łącznej wysokości rocznych opłat nadzorczych w kolejnych latach.

⁴⁸ Więcej informacji o karach administracyjnych nakładanych przez EBC można znaleźć na [stronie internetowej nadzoru bankowego EBC](#).

⁴⁹ Kwoty w tabeli przedstawiono w zaokrągleniu do pełnego euro, w związku z czym mogą się one nie sumować.

wykonywania zadań nadzorczych: zaplecza biurowego, zarządzania kadrami, obsługi administracyjnej, budżetu i kontrolingu, księgowości, obsługi prawnej, audytu wewnętrznego, statystyki i informatyki.

Poza tym windykacja kwoty 11,2 mln EUR związanej z karami administracyjnymi nałożonymi przez EBC na nadzorowany podmiot została uznana za niepewną, ponieważ zezwolenie na prowadzenie działalności bankowej przez ten podmiot zostało następnie wycofane, a podmiot jest obecnie w likwidacji. Zgodnie z zasadą ostrożności na koniec roku na pełną kwotę tej należności utworzono rezerwę (zob. nota 31 „Pozostałe koszty”). Odnośny koszt nie jest uwzględniony przy wyliczaniu roczny opłat nadzorczych, ale został wykazany w rachunku zysków i strat EBC i odjęty od wyniku netto.

Łączne faktycznie poniesione koszty za 2017 rok związane z zadaniami EBC w zakresie nadzoru bankowego dzielą się na następujące kategorie:

	2017 EUR	2016 EUR	Zmiana EUR
Wynagrodzenia i świadczenia	215 017 183	180 655 666	34 361 517
Najem i utrzymanie budynków	52 959 161	58 103 644	(5 144 483)
Pozostałe koszty operacyjne	168 769 875	143 392 045	25 377 830
Koszty z tytułu zadań nadzorczych uwzględniane przy wyliczaniu opłat nadzorczych	436 746 219	382 151 355	54 594 864
Rezerwa na wątpliwe kary administracyjne	11 200 000	0	11 200 000
Łączne koszty z tytułu zadań nadzorczych	447 946 219	382 151 355	65 794 864

Do wzrostu faktycznych kosztów związanych z nadzorem bankowym w roku 2017 w porównaniu z 2016 przyczyniły się: wzrost łącznej liczby pracowników EBC pracujących w pionie nadzoru bankowego oraz zwiększenie kosztów doradztwa zewnętrznego, głównie w związku z ukierunkowanym przeglądem modeli wewnętrznych (Targeted Review of Internal Models, TRIM).

26 Przychody z tytułu akcji i udziałów

W pozycji tej wykazuje się otrzymane dywidendy od udziałów EBC w Banku Rozrachunków Międzynarodowych (BIS) (zob. nota 6.2 „Inne aktywa finansowe”).

27 Pozostałe przychody

Przychody z innych źródeł powstałe w 2017 roku były przede wszystkim wynikiem naliczenia udziałów krajowych banków centralnych ze strefy euro w kosztach poniesionych przez EBC w związku ze wspólnymi przedsięwzięciami Eurosystemu.

28 Koszty osobowe

Zwiększenie się średniej liczby pracowników EBC w 2017 roku oraz wzrost kosztów związanych ze świadczeniami z tytułu rozwiązania stosunku pracy w związku z programem wsparcia zmiany drogi zawodowej wprowadzonym przez EBC w 2017 roku (zob. nota 12.3 „Pozycje różne”) doprowadziły do zwiększenia się łącznych kosztów osobowych.

W tej pozycji wykazano wynagrodzenia, dodatki, ubezpieczenia pracownicze oraz inne koszty w łącznej wysokości 366,0 mln EUR (2016: 349,5 mln EUR). Mieści się tu również kwota 169,2 mln EUR (2016: 117,0 mln EUR) ujęta w związku ze świadczeniami zapewnianymi przez EBC po okresie zatrudnienia, pozostałymi świadczeniami długoterminowymi i świadczeniami z tytułu rozwiązania stosunku pracy (zob. nota 12.3 „Pozycje różne”).

Wynagrodzenia i dodatki są podobne pod względem struktury i poziomu do stosowanych w systemie wynagrodzeń w instytucjach Unii Europejskiej.

Członkowie Zarządu i zatrudniani przez EBC członkowie Rady ds. Nadzoru otrzymują wynagrodzenie podstawowe, zaś niepełnoetatowi członkowie Rady ds. Nadzoru zatrudniani przez EBC mogą otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie zależne od liczby posiedzeń, w których uczestniczyli. Członkowie Zarządu i zatrudniani przez EBC pełnoetatowi członkowie Rady ds. Nadzoru otrzymują ponadto dodatki na cele mieszkaniowe i reprezentacyjne. Prezesowi zamiast dodatku na cele mieszkaniowe przysługuje rezydencja należąca do EBC. Zgodnie z warunkami zatrudnienia pracowników Europejskiego Banku Centralnego członkom Zarządu i Rady ds. Nadzoru przysługuje – w zależności od ich sytuacji osobistej – dodatek rodzinny oraz dodatek na dzieci i na pokrycie kosztów ich edukacji. Od wynagrodzenia odprowadza się podatek na rzecz Unii Europejskiej, a także składki na fundusz emerytalny oraz ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe. Dodatki są wolne od opodatkowania i nie wchodzą do podstawy wymiaru emerytury.

W 2017 roku wynagrodzenia podstawowe członków Zarządu i zatrudnianych przez EBC członków Rady ds. Nadzoru (czyli z wyłączeniem przedstawicieli krajowych organów nadzoru) były następujące⁵⁰:

---

⁵⁰ Kwoty brutto, czyli przed odprowadzeniem podatku na rzecz Unii Europejskiej.

	2017 EUR	2016 ⁵¹ EUR
Mario Draghi (prezes)	396 900	389 760
Vitor Constâncio (wiceprezes)	340 200	334 080
Peter Praet (członek Zarządu)	283 488	278 388
Benoît Couré (członek Zarządu)	283 488	278 388
Yves Mersch (członek Zarządu)	283 488	278 388
Sabine Lautenschläger (członek Zarządu)	283 488	278 388
Zarząd ogółem	1 871 052	1 837 392
Rada ds. Nadzoru ogółem (członkowie zatrudnieni przez EBC) ⁵²	793 817	632 060
<i>w tym:</i>		
<i>Daniele Nouy (przewodnicząca Rady ds. Nadzoru)</i>	283 488	278 388
Razem	2 664 869	2 469 452

Dodatkowe wynagrodzenie niepełnoetatowych członków Rady ds. Nadzoru wyniosło w 2017 roku 96 470 EUR (2016: 343 341 EUR).

Łączna kwota dodatków wypłaconych członkom Zarządu i Rady oraz opłaconych przez EBC w ich imieniu składek na ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe wyniosła 852 998 EUR (2016: 807 475 EUR). Wzrost w stosunku do 2016 roku był spowodowany głównie mianowaniem nowego członka Rady ds. Nadzoru w lutym 2017 roku.

Świadczenia emerytalne, w tym związane z nimi dodatki, wypłacone na rzecz byłych członków Zarządu i osób będących na ich utrzymaniu, oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne i wypadkowe wyniosły 857 476 EUR (2016: 834 668 EUR)⁵³.

Na koniec 2017 roku EBC zatrudniał na umowy o pracę (w etatach przeliczeniowych – EPC) 3384 osoby⁵⁴, w tym 330 na stanowiskach kierowniczych. Rotacja pracowników w 2017 roku była następująca:

	2017	2016
Zatrudnienie na koniec poprzedniego roku	3 171	2 871
Osoby rozpoczynające pracę	726	725
Osoby kończące pracę	(443)	(380)
Wzrost/(spadek) netto wynikający ze zmian w rozkładzie niepełnych etatów	(70)	(45)
Zatrudnienie na dzień 31 grudnia	3 384	3 171
<i>w tym:</i>		
<i>Osoby kończące pracę na dzień 31 grudnia</i>	113	80
Średnie zatrudnienie	3 254	3 007

⁵¹ Wynagrodzenia prezesa i wiceprezesa opublikowane w poprzednim roku uwzględniały ogólną roczną waloryzację wynagrodzeń. W przypadku innych członków Zarządu i Rady, w tym przewodniczącej Rady ds. Nadzoru, ogólną waloryzację wynagrodzeń uwzględniono wstecznie w 2017 roku.

⁵² Z wyłączeniem Sabine Lautenschläger – wiceprzewodniczącej Rady ds. Nadzoru, której wynagrodzenie wykazywane jest łącznie z wynagrodzeniami pozostałych członków Zarządu.

⁵³ Kwota netto wliczana do rachunku zysków i strat w związku z rozwiązaniami emerytalnymi dotyczącymi obecnych członków Zarządu i Rady ds. Nadzoru została przedstawiona w nocie 12.3 „Pozycje różne”.

⁵⁴ Z wyłączeniem pracowników na urloпах bezpłatnych. Podana liczba obejmuje pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i określony oraz na umowach krótkoterminowych, uczestników programu EBC dla absolwentów studiów wyższych, a także osoby pozostające na urloпах macierzyńskich i długoterminowych zwolnieniach lekarskich.

29 Koszty administracyjne

Pozycja ta, w kwocie 463,2 mln EUR (2016: 414,2 mln EUR), obejmuje wszelkie inne wydatki bieżące dotyczące najmu i eksploatacji obiektów biurowych, informatyki, zakupu niskocennych towarów i sprzętu, usług biznesowych oraz innych usług i towarów, jak również koszty pracownicze dotyczące rekrutacji, przeprowadzki do nowego miejsca zamieszkania oraz szkoleń.

30 Usługi produkcji banknotów

Są to przede wszystkim koszty międzynarodowego transportu banknotów euro z drukarni do krajowych banków centralnych (dostawy nowych banknotów) oraz między krajowymi bankami centralnymi (wyrównywanie niedoborów za pomocą zapasów). Koszty te pokrywa centralnie EBC.

31 Pozostałe koszty

W 2017 roku ta pozycja obejmowała rezerwę na kary administracyjne nałożone przez EBC na nadzorowany podmiot, których windykacja została uznana za niepewną (zob. nota 25 „Wynik z tytułu opłat i prowizji”).

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Mergenthalerallee 3-5
65760 Eschborn/Frankfurt/M.
Postfach 53 23
65728 Eschborn/Frankfurt/M.

Claus-Peter Wagner
Managing Partner Financial Services
Telefon +49 6196 996 26512
Telefax +49 181 3943 26512
claus-peter.wagner@de.ey.com
www.de.ey.com

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

14 February 2018

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2017, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2017 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35), as amended.

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

*Nieoficjalne tłumaczenie raportu niezależnego biegłego rewidenta sporządzone przez EBC.
W razie rozbieżności obowiązuje wersja angielska podpisana przez EY.*

Prezes i Rada Prezesów
Europejskiego Banku Centralnego
Frankfurt nad Menem

14 lutego 2018

Raport niezależnego biegłego rewidenta

Opinia

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Europejskiego Banku Centralnego, na które składają się: bilans na dzień 31 grudnia 2017, rachunek zysków i strat za rok obrotowy zakończony tą datą oraz opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości i noty objaśniające. Naszym zdaniem załączone sprawozdanie finansowe daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Europejskiego Banku Centralnego na dzień 31 grudnia 2017 oraz wyników jego działalności za rok obrotowy zakończony tą datą, zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Prezesów w decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/2247 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania finansowego EBC (EBC/2016/35), z późniejszymi zmianami.

Podstawa wyrażenia opinii

Badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej (MSRF). Zakres naszej odpowiedzialności określony w MSRF został dodatkowo opisany w niniejszym raporcie w punkcie *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*. Jesteśmy niezależni od Europejskiego Banku Centralnego zgodnie z niemieckimi wymogami etycznymi mającymi zastosowanie do naszego badania sprawozdania finansowego, które są zgodne z Kodeksem etyki zawodowych księgowych wydanym przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych, a także spełniamy inne standardy etyczne wynikające z tych wymogów. Uważamy, że dowody uzyskane przez nas w badaniu stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii.

Odpowiedzialność Zarządu Europejskiego Banku Centralnego i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego zgodnie z zasadami określonymi przez Radę Prezesów w decyzji Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2016/2247 z dnia 3 listopada 2016 r. w sprawie rocznego sprawozdania finansowego EBC (EBC/2016/35), z późniejszymi zmianami, oraz za zapewnienie kontroli wewnętrznej w takim zakresie, jaki uzna za konieczny do sporządzenia sprawozdania finansowego wolnego od istotnych nieprawidłowości spowodowanych oszustwem lub błędem. Zarząd jest odpowiedzialny za to, by sprawozdanie finansowe zostało sporządzone z zastosowaniem zasady kontynuacji działania zgodnie z art. 4 odpowiedniej decyzji (EBC/2016/35), z późniejszymi zmianami. Osoby sprawujące nadzór odpowiadają za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej w Europejskim Banku Centralnym.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszym celem jest uzyskanie wystarczającej pewności, że sprawozdanie finansowe jako całość jest wolne od istotnych nieprawidłowości spowodowanych oszustwem lub błędem, oraz wydanie raportu z badania wraz z opinią. Wystarczająca pewność oznacza wysoki poziom pewności, jednak nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z MSRF zawsze wykryje istniejącą istotną nieprawidłowość. Nieprawidłowości mogą powstać wskutek oszustwa lub błędu, a uznawane są za istotne, gdy można racjonalnie oczekiwać, że – pojedynczo lub łącznie – wpłyną na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników na podstawie tego sprawozdania.

Prowadząc badanie zgodnie z MSRF, przez cały czas kierujemy się własnym profesjonalnym osądem i sceptycyzmem zawodowym. Ponadto:

- dokonujemy rozpoznania i oceny ryzyka wystąpienia w sprawozdaniu finansowym istotnych nieprawidłowości wynikających z oszustwa lub błędu, opracowujemy i stosujemy procedury badania odpowiednie do tego ryzyka oraz pozyskujemy dowody stanowiące wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania opinii. Prawdopodobieństwo niewykrycia istotnych nieprawidłowości wynikających z oszustwa jest wyższe niż prawdopodobieństwo niewykrycia istotnych nieprawidłowości wynikających z błędów, ponieważ oszustwo może obejmować zмовę, fałszerstwo, celowe pominięcie, wprowadzenie w błąd lub obejście kontroli wewnętrznej;
- zapoznajemy się z funkcjonowaniem kontroli wewnętrznej w zakresie potrzebnym do opracowania procedur badania odpowiednich w danych okolicznościach, nie jest natomiast naszym zadaniem wyrażenie opinii na temat skuteczności tej kontroli w badanej jednostce;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków i związanych z nimi informacji podanych przez kierownictwo;
- stwierdzamy, czy kierownictwo odpowiednio zastosowało zasadę kontynuacji działania oraz, na podstawie uzyskanych dowodów, czy nie istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub okolicznościami, które mogą rodzić znaczące wątpliwości co do zdolności badanego podmiotu do kontynuacji działania. Jeśli stwierdzimy istnienie istotnej niepewności, jesteśmy zobowiązani zwrócić uwagę w naszej opinii na odpowiednie informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym lub, jeśli informacje te są niewystarczające, zmodyfikować naszą opinię. Stwierdzenia te opierają się na dowodach uzyskanych w toku badania do daty wydania naszego raportu;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i treść sprawozdania finansowego, w tym zawarte w nim informacje, oraz sprawdzamy, czy w sprawozdaniu tym transakcje i zdarzenia gospodarcze zostały przedstawione w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Informujemy osoby sprawujące nadzór m.in. o planowanym zakresie i harmonogramie badania oraz ważnych ustaleniach, w tym o rozpoznanych przez nas istotnych niedociągnięciach w zakresie kontroli wewnętrznej.

Przedstawiamy im także oświadczenie o spełnieniu przez nas obowiązujących wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz o wszelkich powiązaniach i innych kwestiach, które mogłyby zostać racjonalnie uznane za zagrożenie dla naszej niezależności, a także o ewentualnych działaniach podjętych w celu wyeliminowania tego zagrożenia.

Z poważaniem

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Informacja o sposobie podziału zysku lub pokrycia straty

Informacja ta nie jest częścią sprawozdania finansowego EBC za rok 2017.

Zgodnie z art. 33 Statutu ESBC zysk netto EBC jest alokowany w następującym porządku:

- (a) kwota określona przez Radę Prezesów – maksymalnie 20% zysku netto – zostaje przeniesiona do ogólnego funduszu rezerwowego, którego wysokość nie może przekroczyć 100% kapitału;
- (b) pozostały zysk netto jest dzielony między udziałowców EBC proporcjonalnie do ich opłaconych udziałów⁵⁵.

W razie poniesienia przez EBC straty deficyt może zostać potrącony z ogólnego funduszu rezerwowego EBC, a w razie potrzeby, na podstawie decyzji Rady Prezesów, także z dochodów pieniężnych za dany rok obrotowy, proporcjonalnie i maksymalnie do wysokości kwot rozdzielonych pomiędzy krajowe banki centralne zgodnie z art. 32 ust. 5 Statutu ESBC⁵⁶.

Zysk netto EBC za rok 2017 wyniósł 1274,7 mln EUR. W ramach tymczasowego podziału zysku zgodnie z decyzją Rady Prezesów w dniu 31 stycznia 2018 rozdzielono pomiędzy krajowe banki centralne ze strefy euro kwotę 987,7 mln EUR. Ponadto Rada Prezesów postanowiła rozdzielić między krajowe banki centralne ze strefy euro pozostałą część zysku w kwocie 287,0 mln EUR.

	2017 EUR	2016 EUR
Zysk za rok obrotowy	1 274 761 507	1 193 108 250
Tymczasowy podział zysku	(987 730 460)	(966 234 559)
Zysk za rok obrotowy po tymczasowym podziale	287 031 047	226 873 691
Podział pozostałego zysku	(287 031 047)	(226 873 691)
Razem	0	0

⁵⁵ Krajowe banki centralne spoza strefy euro nie są uprawnione do udziału w zyskach EBC ani nie są zobowiązane do pokrywania jego ewentualnych strat.

⁵⁶ Zgodnie z art. 32 ust. 5 Statutu ESBC suma dochodów pieniężnych krajowych banków centralnych zostaje rozdzielona pomiędzy te banki proporcjonalnie do ich opłaconych udziałów w kapitale EBC.

Skróty

ABSPP	Program skupu papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami
APP	Program skupu aktywów
BIS	Bank Rozrachunków Międzynarodowych
CBPP	Program skupu obligacji zabezpieczonych
CNY	Juan (renminbi)
CSPP	Program skupu aktywów sektora przedsiębiorstw
CTS	Program wsparcia zmiany drogi zawodowej
EBC	Europejski Bank Centralny
ES	Oczekiwany niedobór
ESCB	Europejski System Banków Centralnych
ESM	Europejski Mechanizm Stabilności
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy
PSPF	Program skupu aktywów sektora publicznego
SDR	Specjalne prawa ciągnięcia
SMP	Program dotyczący rynków papierów wartościowych
SSM	Jednolity mechanizm nadzorczy
TARGET2	System transeuropejskiego zautomatyzowanego błyskawicznego rozrachunku brutto w czasie rzeczywistym
TRIM	Ukierunkowany przegląd modeli wewnętrznych
UE	Unia Europejska
VaR	Wartość zagrożona

© Europejski Bank Centralny, 2018

Adres do korespondencji 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 1344 0
Internet www.ecb.europa.eu

Wszelkie prawa zastrzeżone. Zezwala się na wykorzystanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych pod warunkiem podania źródła.

ISSN 2443-4884 (pdf)
ISBN 978-92-899-3096-3 (pdf)
DOI 10.2866/158546 (pdf)
Nr katalogowy UE QB-S-18-001-PL-N (pdf)